

ØSTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 23. juni 2020

Sag BS-31714/2018-OLR
(24. afdeling)

Sherin Khankan
(advokat Martin Cumberland, besk.
v/advokat Poul Hauch Fenger, prøve)

mod

Naser Khader
(advokat Heidi Højmark Helveg, besk.)

og

Martin Berg Henriksen
(advokat Klaus Ewald)

og

Johan Henrik Marcus Knuth
(advokat Bjarke Vejby)

Landsdommerne Steen Mejer, Thomas Lohse og Michael Schaumburg-Müller (kst.) har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Københavns Byret den 13. marts 2018.

Ved kendelse af 30. august 2018 har byretten henvist sagen til behandling ved landsretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1, og den 17. januar 2019 besluttede

landsretten, at sagen behandles af landsretten i 1. instans, jf. § 226, stk. 5, jf. stk. 1.

Sagen angår, om de sagsøgte har overtrådt (dagældende) straffelovens § 267, jf. § 269, stk. 1, i forbindelse med to udsagn om sagsøgeren, Sherin Khankan, fremsat i en e-mail den 13. september 2017 til tre folketingsmedlemmer, som de sagsøgte – efter e-mailen blev lækket til pressen – efterfølgende har udtalt sig om.

For så vidt angår sagsøgte Naser Khader angår sagen endvidere, om han har overtrådt samme bestemmelser i forbindelse med fire udsagn om sagsøgeren fremsat i et Facebook-opslag den 1. december 2017.

Påstande

Sagsøgeren, Sherin Khankan, har nedlagt følgende påstande:

1. De sagsøgte straffes efter straffelovens § 267.
2. Følgende af sagsøgtes udtalelser kendes ubeføjede:
 - *"Khankan er også kendt for ikke at ville afvise sharialov, som hun mener er foreneligt med dansk lovgivning [...]"*
 - *"Sherin Khankan har i 2011 forsvaret piskeslagsstraffen for utroskab [...]"*
3. For så vidt angår sagsøgte Naser Khader at følgende yderligere udtalelser kendes ubeføjede:
 - *"[...] hendes islamistiske generalieblad [...]"*
 - *"Islamisten Sherin Khankan fortsætter med at lyve, manipulere og klynke om sagen om Exitcirklen [...]"*
 - *"[...] Khankans fortid som radikal islamist [...]"*
 - *"[...] Khankans sorte islamistiske fortid [...]"*
4. De sagsøgte tilpligtes in solidum at betale sagsøgeren 10.000 kr. med tillæg af procesrente fra sagens anlæg.

Sagsøgte Naser Khader har over for sagsøgerens påstand 1, 3 og 4 nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært strafbortfald, og over for påstand 2 nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse og mere subsidiært strafbortfald.

Sagsøgte Martin Berg Henriksen har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Sagsøgte Johan Henrik Marcus Knuth har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Sagsfremstilling

Sherin Khankan er imam, religionssociolog og samfundsdebattør samt direktør og stifter af Exitcirklen.

Naser Khader, Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth var på tidspunktet for de omhandlede udtalelser fremsættelse alle medlemmer af Folketinget og udlændinge- og integrationsordførere for henholdsvis Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Venstre.

Som led i udmøntningen af satspuljeaftalen for 2017 på integrationsområdet blev det besluttet, at et af fokusområderne skulle være æresrelaterede konflikter. På denne baggrund oprettede Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) den 23. februar 2017 en særlig pulje for projekter med "Lokale ressourcepersoner til arbejdet med æresrelaterede konflikter" på 2 mio. kr.

Den 23. februar 2017 besluttede Exitcirklen at ansøge om satspuljemidler på i alt 680.000 kr. Exitcirklen var den eneste ansøger til puljen.

Den 18. april 2017 indstillede SIRI til Udlændinge- og Integrationsministeriet, at Exitcirkelens ansøgning imødekommes, idet det var SIRIs vurdering, at Exitcirklen fagligt levede op til puljens formål.

Den 9. juni 2017 sendte daværende udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg et brev til Udlændinge- og Integrationsudvalget, hvori ministeren bl.a. udtrykte, at det meget begrænsede ansøgerfelt tydede på, at antallet af civilsamfundsaktører, der havde mulighed for at bidrage til indsatsen mod æresrelaterede konflikter, endnu var for begrænset, og at målgruppen for puljen havde været forkert. Ministeren indstillede derfor, at puljen annulleredes, og at de 2 mio. kr. i stedet blev anvendt til projektet "Etablering af sikkerhedskonsulenter". En annullering af puljen krævede dog, at alle partier bag satspuljen var enige.

E-mail af 13. september 2017 (udsagnene i påstand 2)

Den 13. september 2017 sendte Naser Khader på vegne af sig selv, Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth en e-mail til udlændingeordførerne Holger K. Nielsen (SF), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Josephine Fock (ALT).

Af e-mailen, som er henholdsvis sendt til og modtaget på e-mailadresser under Folketingets domænenavn "@ft.dk", fremgår følgende:

"Kære Josphine, Sofie og Holger

Det er med stor beklagelse, at vi har erfaret, at en andel af satspuljemidlerne planlægges at uddeles til organisationen Exitcirklen. Det er vores

overbevisning, at hvis ordførerne var klar over, hvilke personer, der står bag organisationen, og dermed til at modtage midlerne, så ville I se anderledes på sagen.

Bag organisationen Exitcirklen står de kontroversielle muslimske debattører, Sherin Khankan og Khaterah Parwani.

Khaterah Parwani har haft en fortid som medlem af Hizb Ut-Tahrir, og har også forsvaret organisationen offentligt. I 2015 opfordrede hun eksempelvis til, at man skulle skrue ned for kritikken <<http://nyheder.tv2.dk/2015-03-05-tidligere-medlem-advarer-hysterisk-debat-om-hizb-ut-tahrir-gavner-dem>> af den udemokratiske og sharia-baserede organisation, som ønsker at indføre et islamisk kalifat for alle muslimer. Hun er ikke længere radikaliseret, i ordets nuværende betydning, men hun er stadig en meget kontroversiel figur. Jyllands-Postens Angela Brinck har også kritiseret Khaterah Parwani i JP for at klæde sig med lånte fjer, når Parwani præsenterer sig som ekspert i forhold til radikalisering, kvindevold og hævnporno; dog uden at kunne fremlægge anden dokumentation for sin ekspertise på de pågældende områder end sin livserfaring og kendskab til ofre.

<http://jyllands-posten.dk/debat/blogs/angelabrink/ECE8591019/der-skal-strammes-op-paa-den-ukritiske-brug-af-saakaldte-indvandrer-kilder/>

Derudover fremlægger hun ofte en nedladende holdning til samfundet, som eksempelvis fremgår i den facebook-opdatering, som hun skrev i forbindelse med festdagen, hvor Folketinget fejrer de nye statsborgere:

"(...) Tak for jeres årelange tålmodighed, hvor mange af jer sikkert har fået grå hår af processen. Nogle af jer har jo bidraget på arbejdsmarkedet, mens andre har taget eller tager en uddannelse. Så er der de af jer, der behersker det danske sprog bedre end flere af de siddende politikere og de af jer, der også er bedre klædt, så man kan også sige: Bedre sent end aldrig, hva? (...)"

Derudover står hun ikke tilbage fra at udtrykke sig nærmest racistisk mod mennesker, hun ikke deler holdninger med; hvor hun devaluerer holdninger på grund af etnisk ophav. Således har hun tidligere skrevet følgende på sin facebookvæg:

"Effektivt politisk spinneri for galleriet: Intet er mere fremmede for en fremmedangst sag, end at skubbe en med fremmede rødder i fronten og tale den indfødtes angst for fremmede. Marionetdukkerne hedder Latiifa Hjørring, Jaleh Tavakoli og Naser Khader."

Vi har ikke tillid til en person med den indstilling vil kunne forvalte et sådant projekt professionelt.

Sherin Khankan kendes måske af nogle som imamen fra kvindemoskeen, som ikke ville tillade adgang for mænd og dermed fastholder kønsadskillelsen i muslimsk religiøs forkyndelse. Khankan udtalte i 2015, at kristendommen er en "überreligion", som i kraft af Grundloven

er hævet over andre religioner, og i 2016, at vi skal gøre op med kristendommens "overherredømme" <<https://www.b.dk/kronikker/reaktionere-mai-mercado>>. Grundloven er i øvrigt udemokratisk ifølge Khankan.

Khankan er også kendt for ikke at ville afvise sharialov, som hun mener er foreneligt med dansk lovgivning <<https://www.religion.dk/synspunkt-sharia-er-foreneligt-med-europ%C3%A6iske-samfund>>, ligesom hun i 2001 nægtede at stemme for en resolution mod sharia og de heraf følgende steninger i Nigeria <<https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/radikale-uenige-om-kritik-af-sharia>>, herunder steningen af Amina Lawal. Sherin Khankan har i 2011 forsvaret piskeslagsstraffen for utroskab <<https://www.religion.dk/synspunkt/stening-er-ikke-en-del-af-koranens-budskab>>, hvor hun argumenterer for, at straffen kun gælder, "hvis den, der begår utroskab, insisterer på at gentage sin handling", og at piskeslagene skal tolkes som en forebyggende straf.

Satspuljemidlerne er tiltænkt organisationer og initiativer, hvor formålet er at hjælpe udsatte på social- og sundhedsområdet. Satspuljemidlerne skal ikke gå til projektmagere, som er gode til at skrive ansøgninger, men har ingen dokumenteret erfaring på området. Desuden må vi ikke legitimere ekstreme politiske og religiøse overbevisninger gennem støttemidler.

Har ordførerne tillid til en organisation, som drives af så kontroversielle figurer?

Mener ordførerne, at satspuljemidlerne skal støtte bestemte politiske dagsordener frem for andre?

Vi vil meget gerne støtte gode initiativer, men mener, at det vil give bagslag at uddele offentlige støttekroner til politisk kontroversielle organisationer.

Med venlig hilsen

Marcus Knutt, Martin Henriksen, Naser Khader"

E-mailens links til artikler

I e-mailens afsnit indeholdende de to udsagn omfattet af Sherin Khankans påstand 2 er indsat links til tre artikler.

Den første artikel "Sharia er foreneligt med europæiske samfund" fra "www.religion.dk" den 26. april 2011 er forfattet af Sherin Khankan. Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

"Sharia er demokratisk og kan godt sameksistere med dansk lovgivning. Det gør den faktisk allerede, mener den muslimske religionssociolog Sherin Khankan. ...

...

Sharia er en central del af den islamiske praksis, altså et udtryk for islams ydre rammer, der giver muslimer vejledning i at tjene Gud og medmennesket. Det vil sige, at det er en slags borgerskabsetik med fokus på maslaha: fællesskabets bedste.

Det er vigtigt at skelne mellem sharia og fiqh. Sharia er Guds vejledning, som er åbenbaret i Koranen, og fiqh er et produkt af menneskets udledning af Guds vejledning, de praktiske islamiske anvisninger.

...

Jeg mener i lighed med nogle muslimske retslærde og filosoffer, herunder islamologen Tariq Ramadan, at de islamiske retsprincipper er dynamiske i den forstand, at de ikke angiver vejen til et fastlagt og uforanderligt retssystem eller styreform.

I stedet giver Gud fundamentale principper, som er orienteret mod en vejledning om et givent styres generelle karaktertræk, hvorefter det er op til menneskets intellekt og forståelse for betydningen af fællesskabets bedste (maslaha) at vælge den type og form for styre, som passer til den tid og den virkelighed, man lever i.

...

Religiøse argumenter kan indgå på lige fod med andre argumenter, så længe de ikke tildeles særstatus eller forrang i den politiske proces. Ideen om, at muslimer kun kan integreres succesfuldt i Europa, hvis islam afpolitiseres og defineres som en privatsag er en misforståelse.

...

... der er intet formål i at tvinge danske muslimer til at fordømme shariabegrebet generelt. I stedet bør man respektere, at sharia som et teologisk såvel som politisk begreb for mange muslimer er en spirituel vejledning om politisk, social og økonomisk lighed.

Det er ligeledes muligt at skabe grobund for, at sharia på visse punkter kan sameksistere med dansk lovgivning. Dette foregår allerede i Danmark, når unge danske muslimer betaler almisse (zakat), laver bøn eller gifter sig.

...

Islamic banking er et andet eksempel på sharialovens uproblematisk samspil med europæisk lovgivning. ...

Nogle danske politikere tages således fejl, når de hævder, at sharia ikke er dynamisk eller demokratisk samt at den ikke kan sameksistere med dansk lovgivning. Det gør den som nævnt allerede."

Den anden artikel "Radikale uenige om kritik af sharia" er fra "www.kristeligt-dagblad.dk" den 18. september 2002. Af denne fremgår bl.a. følgende:

"To radikale folketingskandidater afviser resolution mod sharia. Meget problematisk, mener folketingsmedlem Naser Khader

Diskussionen om religion kontra politik og mere præcist islam kontra politik, er atter aktuell i Det Radikale Venstre.

For godt halvandet år siden blev Mona Sheikh vraget som folketingskandidat, da flere medlemmer ikke mente, at hun tog tilstrækkeligt afstand fra dødsstraf samt var for forbeholden i sit forsvar for homo-seksuelles rettigheder.

En lignende kritik er nu rettet mod folketingskandidat Sherin Khankan, som på det radikale landsmøde i weekenden ikke ønskede at støtte en resolution mod den islamiske sharia-lovgivning.

I resolutionen, som havde overskriften »Nej til sharia-lovgivning«, blev der taget skarpt afstand fra stenedømmene i Nigeria og Iran, ligesom det blev understreget, at ingen religiøse love må overtrumfe demokratiske love og spilleregler.

Sherin Khankan understreger, at hun fuldt ud støtter indholdet i resolutionen, men afviste at støtte den, fordi overskriften er faktisk forkert og udelukkende styrker fordommene om islam som en barbarisk religion.

...

- Det handler ikke om muslimske særstandpunkter. Men jeg mener, at de radikale netop sammenblander politik og religion med denne resolution. Den er ikke vidtgående nok, men kæder i stedet dødsstraf og barbariske straffemetoder sammen med en bestemt religion på et forkert faktisk grundlag. Overskriften burde i stedet have været »Nej til dødsstraf og barbari i alle afskygninger«. Jeg tager skarpt afstand fra dødsstraf, ligesom jeg også mener, at religiøse regler aldrig kan stå over demokratiet og menneskerettigheder. Men sharia handler netop ikke om disse strafformer, men er rent objektivt udtryk for en vej til at være tæt på gud. Som politiker vil jeg ikke handle imod min viden, bare fordi det måske vil være strategisk rigtigt, siger Sherin Khankan, ...

...

- Jeg vil ikke blande mig i den konkrete sag, men principielt mener jeg, at man ikke kun kan vælge de positive dele af sharian og så lade som om, at den ikke også rummer nogle straffemetoder, som er i strid med menneskerettighederne. Hvis man er enig i indholdet, burde man støtte resolutionen og dermed sende et klart og utvetydigt signal om, at man som radikal politiker ikke vil lade religiøse regler have nogen som helst indflydelse på den demokratiske lovgivning og menneskerettighederne. Det er en resolution mod sharia-systemet som princip, ikke mod islam. Sharia kan simpelthen ikke fungere med demokrati, siger Naser Khader."

Den tredje artikel "Stening er ikke en del af Koranens budskab!" fra "www.religion.dk" den 14. februar 2011 er - ligesom den første artikel - forfattet af Sherin Khankan. Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

"Guds ord vejere tungere end hadith. Og Koranen taler ikke om, at vi skal bruge stening som straf, skriver religionssociolog og muslim Sherin Khankan

En iransk kvinde blev sidste år dømt til stening for utroskab. I januar 2011 blev dommen imidlertid ændret til 10 års fængsel ... *Men hvad siger islam om stening – er det en uafviselig del af islams lære?*

Religionssociolog og muslim Sherin Khankan svarer: Det er en fejl at hævde, at Gud har påbudt stening som straf. Udsagnet er i modstrid med ideen om respekten for medmennesket og kan ikke dokumenteres ud fra Koranen.

Jeg er imod enhver form for dødsstraf og barbariske straffemetoder uanset juridisk, politisk, religiøst ophav. Dette synspunkt kan sagtens kombineres med troen på Koranen som Guds åbenbarede ord.

...

Det er efterhånden en udbredt manipuleret sandhed at stening er straffen for utroskab ifølge Koranen og dermed Gud. Lad os se på, hvad Koranen siger om dette tema:

Koranen: utroskab skal straffes med piskeslag

Hvis en kvinde og en mand bedriver utugt, skal I give dem hundrede piskeslag hver! Lad ikke medfølelse med dem gribe jer, når det drejer sig om Guds religion, hvis I tror på Gud og på den yderste dag! Lad en gruppe af de troende være vidne til deres straf! (Koranen 24:2)

Hvis nogen retter beskyldninger mod ærbare kvinder uden at kunne fremføre fire vidner, så skal I give dem firs piskeslag og aldrig siden godtage vidnesbyrd fra dem! De er gudløse, bortset fra dem, der derefter omvender og forbedrer sig. Gud er tilgivende og barmhjertig. Hvis nogen retter beskyldninger mod sin hustru uden at have andre vidner end sig selv, så skal han fire gange kalde Gud til vidne på, at han siger sandheden, og den femte på, at Guds forbandelse må komme over ham, hvis han lyver. Fra hende vil det afvende straffen, at hun fire gange kalder Gud til vidne på, at han lyver, og den femte på, at Guds vrede må komme over hende, hvis han siger sandheden. Om nu Guds gunst og barmhjertighed ikke havde været for jer, og Han ikke havde været tilgivende og vis! (Koranen 24:4-10)

Strafudmålingen er forebyggende

Straffen for utroskab i Koranen er ikke dødsstraf eller stening, som ofte antaget af ikke-muslimer såvel som af nogle muslimer, men 100 piskeslag for mand og kvinde, hvis der er fire øjenvidner til selve akten,

og kun hvis den, der begår utroskab, insisterer på at gentage sin handling.

De 100 piskeslag kan fortolkes forebyggende som et udtryk for, at utroskab er forkasteligt. Mennesket er særligt beskyttet mod sladder i Koranen. Bevisførelsen skal være meget tung, førend man kan implementere straffen.

Koranen: stening handler om at jage bort

Stening nævnes kun i Koranen i forbindelse med at bortstene satan (at jage bort med stenkast) og i forbindelse med omgivelsernes adfærd over for de nykonverterede muslimer heriblandt muslimen Shuayb.

...

Nogle muslimer finder belæg for stening i den kendte hadith-litteatur (de nedskrevne fortællinger om Profeten Mohammeds sædvaner). Visse hadith-udlægninger hævder, at Profeten blandt andet accepterede stening som straf for ægteskabsbrud. Dette er dog ikke min overbevisning."

Offentliggørelsen af e-mailen af 13. september 2017

E-mailen af 13. september 2017 blev efterfølgende lækket af for parterne ukendte personer til pressen og derefter offentliggjort i sin fulde længde i Berlingske Tidende den 29. september 2017.

Offentliggørelsen af e-mailen førte umiddelbart til anklager om forsøg på karaktermord fra de tre modtagere af e-mailen, Holger K. Nielsen (SF), Sofie Carsten Nielsen (R) og Josephine Fock (ALT), bl.a. fordi de mente, at informationerne i e-mailen var taget ud af en kontekst.

Til artiklen i Berlingske Tidende "Blå profiler beskyldes for groft karaktermord på to muslimske kvinder: »Jeg har aldrig oplevet noget lignende«" den 29. september 2017, udtaler Sherin Khankan bl.a.:

"Men jeg har tilbagevist de anklager så mange gange. Jeg er imod shari-
alovgivning og går ind for et verdsligt samfund, men sharia er et misforstået begreb. Det handler om en spirituel vej, om f.eks. at kunne indgå en muslimsk vielse ved siden af en borgerlig samt retten til at bede og faste. En afsværgelse af sharia vil derfor svare til, at en kristen afsværger de ti bud, ...

...

Vi har at gøre med politiske personligheder, der misbruger deres magt. Når man begår karaktermord på folk vil dem, der kender os, bare grine. Men det kan være, at dem, som ikke kender os, vil tro på det, Naser Khader render rundt og siger, ..."

Efterfølgende er de sagsøgte alle blevet foreholdt e-mailen af forskellige medier og stillet spørgsmål hertil.

Martin Berg Henriksens udtalelser efter offentliggørelsen af e-mailen

Den 30. september 2017, dagen efter offentliggørelsen af e-mailen i Berlingske Tidende, udtalte Martin Berg Henriksen bl.a. følgende til Berlingske Tidende:

”Jeg synes, der er for mange spørgsmålstejn ved Exitcirklen, og der er advarselsslamper, der blinker. F.eks. at der er en person, der har haft forbindelse til Hizb ut-Tahrir (Khaterah Parwani, red.). Så er jeg med på, at hun siger, at hun er ude af det, men så er der også den anden person, Sherin Khankan. Hun har jo ikke villet tage afstand fra sharia og stening på et tidspunkt, og hun har viklet sig ud i nogle mærkelige forklaringer med, at piskeslag er en del af straffen for utroskab i islam. Det, synes jeg, er bekymrende i forhold til, at det skulle være folk, der bekæmper social og religiøs kontrol. Så der er for mange spørgsmålstejn, og hvis bare der er den mindste tvivl, så synes jeg, man må give afslag,”

Af en artikel i Ekstra Bladet senere samme dag fremgår bl.a. følgende:

”Martin Henriksen anfører indledningsvis, at brevet, som han står som medunderskriver af, til en vis grad kan læses som udtryk for gammelt nag mellem Sherin Khankan og Naser Khader, som har en fælles og stridsom fortid hos De Radikale.

- Der er noget mellem Naser og Sherin Khankan. Det må de ligge og rode rundt med. Det kan de have stor fornøjelse med eller ej. Jeg forholder mig bare til de ting, jeg har læst, siger han.

Men DF’eren fastholder, at hans tillid til Exitcirklen ikke desto mindre er så tynd, at han fortsat ønsker at fratage dem den offentlige støtte.

...

- Jeg er usikker på, hvor meget den fundamentalistiske og konservative fortolkning af islam fylder i den pågældende moské, som Sherin Khankan er involveret i. For at koge det ned, så er det dét, jeg er usikker på.”

Den 14. november 2017 blev Martin Berg Henriksen på ny interviewet til Berlingske Tidende om et muligt søgsmål for injurier mod ham, hvor han udtalte følgende:

”Khankan har på en række områder udtrykt sig på en måde, som har skabt usikkerhed om hendes ståsted, og blandt andet derfor har vi indstillet, at de ikke fik offentlige midler. Jeg fortryder ikke, at jeg har forsøgt at stoppe midlerne,”

Johan Henrik Marcus Knuths udtalelser efter offentliggørelsen af e-mailen

Johan Henrik Marcus Knuth har været foreholdt e-mailen i en artikel i Ekstra Bladet ("www.eb.dk") den 28. oktober 2017, hvoraf bl.a. fremgår følgende:

"Jeg vil sige det sådan, at hvis det var mig, der havde formuleret den, så havde jeg kun beskrevet det med sharia. Indholdet af den mail kunne have været formuleret skarpere, siger Knuth, ...

- *Du har ikke været ude og uddybe i medierne, andet end at du har skrevet lidt på din Facebook, og så har du sagt, at du ikke har været så meget inde over den mail ...*

- Ja, og det synes jeg var en lidt ærgerlig sætning af Berlingske, fordi uagtet om du er inde over en mail eller ej, så har jeg jo sat mit navn på den af en årsag. Den årsag er klokkeklart, at jeg har været bekymret over især Sherin Khankan.

- *Men flere af de beskyldninger, I har rettet i mod de to kvinder, er blevet tilbagevist?*

- Man kan diskutere de enkelte dele, men for mit eget vedkommende har det handlet om det med sharia. Jeg ser rødt, når jeg hører det ord, så det har været min begrundelse for at være medunderskriver på den mail.

- *Men har du så været for hurtig til at være medunderskriver på den?*

- Nej, det synes jeg egentlig ikke. Men det ærgrer mig, at debatten siden hen er blevet til en helt masse andre ting. Men det bliver udlagt, som om vi har drevet hetz, og at vi har forsøgt at bremse noget. Der synes jeg, det bliver lidt skævvredet. Som om at vi har gjort et eller andet. Alt-så vi har jo stillet et spørgsmål til de andre ordførere, og de var ikke enige, og så er den sådan set ikke længere.

...

- *Du mener ikke, I har begået karaktermord?*

- Nej, det mener jeg faktisk ikke, fordi den mail, vi sendte, var jo intern, og efterfølgende er det så blevet kørt op i medierne og på Facebook.

- *Men havde du overhovedet undersøgt om indholdet i den mail var sandfærdigt, før I sendte den afsted?*

- Jeg havde da Googlet lidt, men det er Naser Khader, der fortalte mig nogle ting, og jeg stoler fuldt ud på ham. Han er min gode kollega."

Naser Khaders udtalelser efter offentliggørelsen af e-mailen

Den 1. oktober 2017, to dage efter offentliggørelsen af e-mailen i Berlingske Tidende, skrev Naser Khader et opslag på sin Facebook-profil, hvoraf fremgår følgende:

”Exitcirklen – sagsøg mig

Jeg har nydt min weekend sammen med mine børn i det gode vejr, og har været til Anders Samuelsens 50-års festlige fødselsdagsfest. Kan nu se, at 2100 Ø og Nørrebro også har holdt en fest, og det har udløst et ramaskrig mod Martin Henriksen, Marcus Knuth og mig selv – for vores tilgang til sagen om satspuljemidler til Exitcirklen.

Jeg talte med en ven i Hobro, og spurgte, hvad han sagde til denne shitstorm. ”Hvaffor en shitstorm”, sagde han. Det er åbenbart – og heldigvis – primært projektmager-København, venstrefløjen og de kulturradikale, der er gået i selvsving.

Jeg gør mig umage som folkevalgt. I den proces kræver jeg, at vi finder ud af, hvem der søger nogle midler, vi skal uddele, og hvad deres relevante erfaringer er. Armslængde? Vi blev bedt om at tage stilling til om Exitcirklen som eneste ansøgere skulle have pengene. Men nu er vi blevet udlagt som mandschauvinister, og hvad ved jeg. Ja, jeg er udmærket bekendt med de to kvinder. Som aktive samfundsdebattører. Men er det nok til at tildele dem kr. 680.000?

To professionelle projektmagere uden dokumenteret erfaring med æresrelateret vold, Sherin Khankan og Khaterah Parwani, er lykkedes med at score 680.000 kr. fra satspuljen til deres eget projekt, Exitcirklen, der angiveligt hjælper kvinder udsat for æresrelateret vold. Kan vi i integrationsudvalget få sat ansigt på et par af de kvinder, de har hjulpet? Vi bad gentagne gange om dokumentation på deres ekspertise, men det kunne vi ikke få. At deres venner i systemet har givet anbefalinger med på vejen, er ikke nok.

Vi afsatte 2 millioner kroner i puljen til kamp mod æresrelateret vold, men der var kun ÉN eneste ansøgning til pengene. Fra Exitcirklen. Man burde have droppet puljen af den grund. Og da de tre partier Radikale, SF og Alternativet gav grønt lys, blev pengene bevilget. Sådan fordeles satspuljemidlerne. Som i øvrigt kommer fra bl.a. justeringer i kontanthjælpssystemet.

Flere alarmklokker ringer hos os i blå blok. Derfor kontakter vi de røde partiers ordførere for at gøre dem opmærksomme på, hvem Sherin Khankan og Khaterah Parwani er. Alle vores henvisninger i mailen stammer fra åbne kilder, som enhver kan finde i bøger og på nettet. Den ene af de to modtagere af 680.000 skattekroner, Khankan, har tågede holdninger til sharia, hvor hun har anført, at systemet fint kan kombineres med demokrati, men sharia er i sin DNA antidemokratisk. Og Parwani har tidligere sagt, at man ikke er rigtig dansker, hvis man deniferer sig som kristen.

Nu siger de de rigtige ting for at få snablen i de offentlige kasser. Jeg stoler ganske enkelt ikke på de to. De er totalt utroværdige. Men de har mange venner i systemet og blandt naive journalister.

Nogle beder om en undskyldning, men det kunne jeg ikke drømme om at give. Det fremgår ikke nogen steder, at vi anklager Parwani for at gå ind for sharia, men jeg fastholder min skepsis over for Khankan i forhold til hendes syn på piskning som straf for utroskab. Dét har jeg ikke set hende tage afstand fra. Hun siger, hun tager afstand fra barbariske straffemetoder, men i forhold til piskning er det stadig tåget, hvad hendes holdning er. Når det er sagt, så erkender jeg, at vi skulle have fokuseret mindre på deres fortid og mere på krav om dokumentation på ekspertise og erfaringer med emnet; kvinder udsat for æresrelateret vold.

Vores mail til de tre ordførere var en intern mail til navngivne personer. Vi har altså ikke spredt rygter og forsøgt karaktermord i offentligheden – det er en af de tre ordførere fra rød blok, som har videresendt vores interne mail til pressen. Men vi står selvfølgelig ved vores oplysninger. Hvis de to kvinder vil føre en sag om injurier, er jeg klar.”

Den 13. november 2017, fire dage efter Sherin Khankans advokat havde sendt et stævningsvarsel til de sagsøgte, skrev Naser Khader endnu et opslag på sin Facebook-side, hvoraf fremgår følgende:

”Ingen undskyldning. Jeg imødeser en retssag med sindsro.

Sherin Khankan har via sin advokat givet mig en frist på 10 dage til at undskylde, at jeg sammen med to andre folketingsmedlemmer har sat spørgsmålstejn ved hendes professionelle virke og resultater og rejst spørgsmål om hendes forhold til sharia.

Jeg kunne ikke drømme om at undskylde til en person, der med blide, harmløse og florumvundne sætninger romantiserer sharia. Sharia betyder ’Den Rette Vej’ – og der er kun ÉN vej.

Sharia er som ild og vand i forhold til demokrati. Man kan simpelthen ikke være tilhænger af sharia og samtidig kalde sig demokrat. Og det er ikke nok at tage afstand fra sharia-straf, som fx stening. Sharia er et altomfattende system/livssyn. Og her taler vi ikke bare om stening, piskeslag og afhugning af hænder, men også tro, moral og indretning af samfundet over en bred kam. Fri og kritisk tænkning er udelukket. Almindelig sund fornuft må ikke stride mod religiøse dogmer. Og lovgivningen tager da slet ikke hensyn til minoriteter. Intet er privat. Staten/religionen blander sig i alt.

Sharia udgør et fuldstændigt lovkompleks og leveregler, som fører til Paradiset, hvis man lever i overensstemmelse med disse regler – regler som man fortolkede sig frem til i perioden 600-900-tallet. Koranen siger intet om sharia. Og man kan sagtens være muslim og afvise sharia.

Et fremtrædende eksempel på et samfund, der er gennemsyret af sharia og udelukkende baserer sin lovgivning på sharia, er det sunnimuslimske kongedømme Saudi-Arabien. Her tager man tingene meget bogstaveligt; staten tvangsamputerer tyveknegte, staten pisker folk for at drikke alkohol, selv i deres eget, private hjem, og staten straffer kvinder

for utroskab i fuld offentlighed. Kristne kors er forbudt, og det er ikke tilladt at opføre en kristen kirke i et land med flere hundredetusinde kristne gæstearbejdere.

Staten sætter altså reglerne i henhold til en middelalderlig tolkning af nogle religiøse skrifter. Religionen dikterer, hvad man må og ikke må. Lovgivningen formuleres i henhold til middelalderlige skrifter; ikke i henhold til nutiden og folkets vilje.

Summa summarum. Ingen undskyldning. Jeg imødeser en retssag med sindsro."

I en artikel på "euroman.dk" den 17. november 2017 svarede Naser Khader følgende på spørgsmålet om, hvorvidt han fortrød noget i sagen om Exitcirklen:

"Jeg erkender, at mailen ikke får topkarakter. Det er naivt, men vi regnede ikke med, at nogen ville lække den. Vi (Khader, Henriksen og Knuth, red.) var på tur til Marokko for at se på grænsen mellem Marokko og Spanien. Det var på turen, vi bad vores kontor om at formulere en mail og sende den til de andre ordførere. Jeg erkender, at vi fokuserede alt for meget på, hvad Khankan og Parwani har sagt tidligere. Det var en fejl. Fokus skulle have været på deres manglende ekspertise og kompetencer til at modtage 680.000 skattefrie kroner".

Sagen i medierne kom endvidere til at indeholde en diskussion af, om Naser Khader kan være objektiv og habil i sin vurdering af Sherin Khankan i lyset af, at det kom frem, at Naser Khader og Sherin Khankan i slutningen af 1990'erne havde haft et kæresteforhold, og at Naser Khader havde sendt Sherin Khankan en Messenger-besked med følgende indhold:

"Har jeg friet til dig? Hvornår? Hvorfor lyver du? Jeg har dokumentation på det modsatte. Men jeg har valgt ikke fortælle det til nogen. Jeg har ikke fortalt eller vist nogen de søde beskeder og fotos du sendte til mig – fra før vi blev uvenner på Radikals Landsmøde om sharia-resolutionen. Jeg fandt en hel del i kassen i går, bl.a. fotos vi tog sammen i Lund i år 2000 og et modelfoto du sendte til mig i 1999. Gider du holde op med at lyve?"

Naser Khaders Facebook-opslag den 1. december 2017 (udsagnene i påstand 3)

Efter Messenger-beskeden var offentliggjort, skrev Naser Khader et Facebook-opslag den 1. december 2017, hvoraf fremgår følgende:

"PRÆCISERING:

Nej, der er ikke tale om nøgenbilleder og det ved Sherin Khankan også godt. Det er alene "feriebilleder" fra Lund og et 'modelfoto' er ganske almindeligt, ungdommeligt, meget anstændigt og fuld påklædt billede. Selvom Sherin Khankan vælger at antyde det modsatte, ved hun godt, at jeg ikke har nøgenbilleder af hende. Billederne dokumenterer alene, at det var ikke korrekt, når Sherin har sagt, at hvis der skulle have været noget mellem os blev det afvist. Og det var det – at vi datede før hun

blev gift – jeg ønskede hun ikke skulle lyve om; derfor min besked til hende. Det er meget opportunt og kynisk af hende, at få det ind under "metoo" og "hævnporno". En smart måde at flytte fokus væk fra hendes islamistiske generalieblad. Når alt det er sagt: vi skiltes dengang fredsommeligt, men vores uenighed er politisk og ideologisk som jeg har forklaret tidligere.

Det her er et værdipolitik opgør – ikke et personligt opgør med Khankan

Islamisten Sherin Khankan fortsætter med at lyve manipulere og klynke i sagen om Exitcirklen. Det er et velkendt trick for at få sagen til at handle om alt mulig andet end Khankan's fortid som radikal islamist og hendes tvivlsomme baggrund for at være vejleder for nødstedte muslimske kvinder. Det må ikke lykkes for hende. Det seneste trick er at inddrage en personlig og privat relation til hende for 16 år siden i sagen. Det vender jeg tilbage til. Først det principielt vigtige.

En række medier er gået forgæves til Khankan for at få svar på en række spørgsmål for at trænge igennem Khankans spindelvæv af manipulation og klynk. Undtaget er Berlingske, der fortsætter med at være ukritisk klakør for islamisten. Når Khankans advokat siger "hop", så hopper avisens Christiansborg-reporter. Et nyt eksempel vil være i avisen i morgen.

Når man gør krav på at bruge 680.000 kr. af skatteydernes penge hviler der et særligt ansvar for at dokumentere og give offentligheden indsigt. Men Khankan og Exitcirklen nægter at svare på følgende:

-Er det korrekt, at Exitcirklen har adresse i en moske? Er der tale om adskilte regnskaber? Hvorfor må medierne ikke få indsigt i Exitcirkelns økonomi og evalueringer? Går pengene til husleje på den dyre adresse på Strøget i København eller til at hjælpe kvinder?

-Hvorfor har Sherin Khankan forsøgt at slette sin fortid som lærer på den muslimske friskole, Nordvest Privatskole? Selvom Sherin Khankan var ansat i en længere årrække (måske 7-8 år) er der oplysninger slettet fra hendes CV? Hvorfor fremgik det ikke i bilaget til ansøgningen om det statslige tilskud?

-Nordvest Privatskole er netop blevet frataget det statslige tilskud af Undervisningsministeriet på grund af "stærkt problematisk undervisningsmateriale om Jihad/Hellig Krig" og "tilknytning til Hizbollah" og er derfor lukket. Her var Khankan lærer og vejleder, men hun gjorde ikke oprør mod skolens kamp mod de danske værdier. Hvorfor ikke? En af hendes lærerkolleger skriver til mig: "Jeg kan huske, at hendes tredje klasse lavede et julestykke, hvor alle nisserne endte med at få bank af Mohammed, skolens daværende formand. Det fortæller jo lidt".

Ja, dette er et vigtigt politisk og religiøst opgør. Jeg ser det som min politiske opgave at gennemskue og afsløre islamister, der taler med to tunger. Mens jeg næsten alene kæmpede mod radikale islamister under

Muhammed-krisen og forsvarede Danmarks interesser, gik Sherin Khankan blot 4 måneder efter den danske ambassade var brændt ned i Damaskus til møder med dem, der ville i krig med Danmark – Hitz but Tahrir, der kæmper for at få indført Kalifatet herhjemme. Det er der omfattende dokumentation for.

Mens jeg på de radikales landsmøde fik samtlige i salen til at fordømme dødsdom ved stening af den nigerianske kvinde Amina Lawal, mor til et barn på 3 år, stemte Sherin Khankan og hendes islamistiske medsøster som de eneste imod.

Jeg forstår godt, at Sherin Khankan prøver at tale om noget andet. Seneste trick er, at hun påstår i Radio 24/7 jeg skulle være en forsmået bejler som hun har afslået at gifte sig med for 16 år siden. Et billigt trick for at antyde, at jeg ikke kæmper for holdninger – men for privat hævn. Det er naturligvis lodret løgn og jeg har i en privat besked bedt hende om at lade være med at lyve om den slags. Jeg har i min private besked nævnt for Sherin Khankan, at jeg har massevis af beskeder og fotos fra hende, og som dokumenterer at vi havde en kort affære for 16 år siden. Lad det private være privat og holde os til den politiske kampplads. Det håbede jeg hun ville lade sig inspirere af.

Men islamisten har fået smag for offerrollen. Nu påstår hun, at jeg truer hende og hendes advokat henviser til paragraf 266, der omhandler "alvorlig frygt for andres liv, helbred og velfærd". Det er helt til grin. Kun Berlingske kan tage den slags alvorligt. Sherin fortæller, at hun har været udstyret med en overfaldsalarm, men undlader behændigt at sige, at jeg naturligvis aldrig nogen sinde har truet hende – hverken direkte eller indirekte. Jeg er demokrat og menneskerettighedsforkæmper, ikke en simpel bølle. Hvem Khankan har rodet sig ud med i hendes tumultariske oddysse gennem de voldsfikserede islamistiske kredse, synes jeg hun skal holde helt ude af denne politiske debat.

Endelig: Efter mine oplysninger stiller en række eksperter sig på baggrund af Khankans spin sig frem og siger, at der bør indføres habilitetsregler for politikere. Underforstået: At jeg slet ikke må dække Khankans sorte islamistiske fortid, fordi vi engang har haft en privat relation. Jeg synes det er en dårlig ide at begrænse politikeres ytringsfrihed. Vi har ikke behov for politiske smagsdommere. Jeg står til ansvar for vælgerne hvert fjerde år. Og ingen andre.

Det her er et værdipolitisk opgør – ikke et personligt opgør.

PS. Jeg offentliggør kun min besked til Khankan, fordi hun selv har offentliggjort beskeden til Berlingske Tidende. ... "

Øvrige fremlagte artikler fra perioden 2003-2007

Parterne har endelig fremlagt en række artikler om eller af Sherin Khankan fra DR, "religion.dk" og Information fra perioden 2003-2007.

Den 6. marts 2003 skrev DR artiklen "Radikal muslim vraget som folketingskandidat", hvoraf bl.a. fremgår følgende:

"De Radikale i København har vraget den omstridte muslimske folketingskandidat Sherin Khankan. Hun tabte et kampvalg i aftes i sin bydelsforening. Khankan bliver beskrevet som kontroversiel. Hun har før nægtet at fordømme den strikse islamiske sharia-lovgivning.

...

Khankan er kontroversiel

Den lokale radikale bydelsforening beskriver i en pressemeddelelse Sherin Khankan som "kontroversiel". Den unge formand for Forum for Kritiske Muslimer kom sidste år på kant med sit parti, da hun stemte nej til en radikal resolution, der fordømmer sharialovgivning.

Sherin Khankan kunne ikke stemme ja til resolutionen, fordi den efter hendes mening kædede stening sammen med islam og gav et forvrænget billede af, hvad sharia er. Hun har dog samtidig slået fast, at religion hverken må stå over samfundets love eller diktere dem."

Den 16. december 2005 skrev Sherin Khankan i artiklen "Terrorismen har politiske rødder" på "www.religion.dk" bl.a. følgende:

"Islam er ikke en trussel. Islamisterne udgør heller ikke en trussel. Det er ikke en trussel i sig selv at anskue islam som politisk ideologi eller at drømme om et retfærdigt islamisk samfund eller et alternativ til kapitalismen og den ulige fordeling af verdens goder.

...

Islamismen har forskellige udtryk og kan ikke betragtes som en helhed. Kun i den bevidsthed, som ikke kan fatte, at der ikke eksisterer en fasttømret arabisk eller muslimsk kollektiv tankegang ... Meningspluralisme eksisterer i den muslimske verden, også blandt islamister. Den islamistiske verdensbevægelse og al-Qaeda eksisterer altså ikke som en organiseret homogen enhed."

Den 25. juli 2006 skrev DR artiklen "Radikal støtter Hizb-ut-tahrir", hvoraf bl.a. fremgår:

"Hizb-ut-tahrir fungerer fint i demokratiet. Det siger den radikale Sherin Khankan om den ekstreme forening, der tidligere har opfordret til drab på jøder. Det radikale bagland raser.

...

- Jeg er uenig i at de skal forbydes. Der har aldrig været beviser for at Hizb-ut-tahrir har opført sig voldeligt. Tværtimod, de går stærkt imod vold, siger Khankan til BT.

...

- Selvfølgelig kan de (Hizb-ut-tahrir, red.) fungere i demokratiet. Det gør de jo allerede, siger Khankan og fortsætter:

- Hvis man fordømmer folk og dæmoniserer dem, vokser de sig bare endnu større. Vi er nødt til at forpligte folk i demokratiet, og det gør man kun ved at inkludere dem, siger Khankan.

Radikalt bagland raser

Landsformanden for Det radikale Venstre – Søren Bald – er rasende over Khankan:

- Det er ikke første gang hun har svært ved at finde ud af, hvad der er op og ned, siger Søren Bald og henviser til et landsmøde hvor Sherin Khankan ikke stemte imod Sharia.

Sherin Khankan er ikke medlem af Hizb-ut-tahrir, men alligevel forager det Søren Bald, at hun udtaler at de er fredelige:

- Der må en stærk psykologi til at forklare sådan en skizofreni, siger Bald til avisen."

Den 27. januar 2007 skrev Sherin Khankan artiklen "Sharia er forenelig med dansk lovgivning" i Information, hvoraf bl.a. fremgår følgende:

"Jeg mener i lighed med nogle muslimske retslærde, herunder islamo-logen Tariq Ramadan, at de islamiske retsprincipper er dynamiske i den forstand, at de ikke angiver vejen til et fastlagt og uforanderligt retssystem eller styreform, men at Gud i stedet giver fundamentale principper, som er orienteret mod en vejledning om et givent styres generelle karaktertræk, hvorefter det er op til menneskets intellekt og forståelse for betydningen af fællesskabets bedste (maslaha) at vælge den type og form for styre, som passer til den tid og den virkelighed, man lever i. Dette med reference til de evige islamiske principper, som er levende i Guds sharia.

Således er islam og verdslighed forenelige størrelser. Sharia er for nogle aktive muslimer en spirituel vejledning og en lære om politisk, social og økonomisk lighed. Hvad enten man betragter sharia som en moralsk vejledning eller lovgivning, er det afgørende i enhver kontekst, hvilke konklusioner man drager af sin overbevisning.

Dårligt ry

Sharialovgivning har fået et dårligt ry overalt i verden bl.a. på grund af pseudoislamske staters misbrug af religion i politikens navn.

Men man kan ikke konkludere fra disse staters misbrug af sharialovgivning, at sådan må det være med sharialovgivning generelt i enhver tid i ethvert samfund. Bl.a. fordi sharia tolkes og udlægges forskelligt.

... der er intet formål i at tvinge danske muslimer til at fordømme shariabegrebet generelt. I stedet bør man erkende, at sharia som et teologisk såvel som politisk begreb for mange muslimer betyder lighed og barmhjertighed.

Det er ligeledes muligt at skabe grobund for, at sharialovgivning på visse punkter kan sameksistere med dansk lovgivning. ... ”

Forklaringer

Sherin Khankan, Naser Khader, Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth har afgivet forklaring.

Sherin Khankan har forklaret, at hun er uddannet cand.mag. i religionssociologi og filosofi fra Københavns Universitet. Hun startede Exitcirklen i 2014 på baggrund af sine personlige erfaringer med bl.a. psykisk vold.

Exitcirklen er landsdækkende med 12 samtalegrupper placeret forskellige steder i landet. Exitcirklen er vokset markant siden 2014. Der er tre fastansatte og over 50 frivillige, herunder bl.a. psykologer, socialrådgivere, psykoterapeuter og jurister. De 680.000 kr. i satspuljemidler var det første store beløb, som Exitcirklen skulle modtage.

Hendes mor er kristen og fra Finland. Hendes far er muslim og politisk flygtning fra Syrien. Hendes søster er kulturmuslim. Hun har selv haft frihed til at vælge sin religion, men hun valgte at blive muslim som 19-årig. De har respekt for hinandens religioner. Demokratiske principper som f.eks. ytringsfrihed er altafgørende for hende.

Hun stiftede foreningen Kritiske Muslimer i august 2001. Det er den første muslimske organisation i Danmark, som går ind for at kombinere islam og verdslighed, og som har kvindelige talspersoner. Kritiske Muslimer bekæmper også radikal islamistisk tolkning. Foreningen bliver mødt med stor kritik – ikke kun fra islamister, men også fra konservative muslimer. Der er overordnet tre tilgange til islam: en konservativ, en islamistisk og en modernistisk tilgang. Kritiske Muslimer er en slags reformister.

Hun stiftede Mariam Moskeen i 2015. Hun har kæmpet for retten til at have kvindelige imamer, for at kvinder kan gifte sig med dem, de vil, og for retten til skilsmisse. Det var den første moske med kvindelige imamer. Man kan ikke være islamist og kvindelig imam, og man kan heller ikke være islamist og foretage inter-religiøse ægteskaber. Moskeen har mødt modstand primært fra mænd. Man kan ikke prædike sekularisme og være islamist på samme tid. Man kan godt foretage skilsmisser og være islamist. Man ville blive smidt ud af Kritiske Muslimer og Mariam Moskeen, hvis man gik ind for piskeslagsstraf.

Hun definerer sharia som en spirituel vejledning i de fem søjler i islam. Islamister taler meget om sharia som en lovgivning. Hun bruger ikke betegnelsen "lov" eller "lovgivning", medmindre hun som religionssociolog skal beskrive, hvordan muslimer implementerer sharia. Sharia og sharialovgivning er komplekse begreber og defineres forskelligt af muslimer. For hende er det kun etiske retningslinjer, ligesom for de fleste muslimer. Det kan sammenlignes med de ti bud.

Hun mener ikke, at sharialovgivning er foreneligt med dansk lovgivning, fordi sharia bliver forstået som statslovgivning. Sharialovgivningen indeholder også barbariske straffemetoder. Sharialovgivning forstås forskelligt. Islamister vil bruge sharia som lovgivning, men det er hun uenig i. Problemet er, at også almindelige muslimer bruger "sharialovgivning" som begreb. Der er derfor en sproglig udfordring.

Da hun skrev, at sharia er foreneligt med dansk lovgivning, var det som religionssociolog, men også for at udfordre, at sharia skulle være uforeneligt med demokratiet. Derfor nævner hun bl.a. "islamic banking" som eksempel. I artiklen bruger hun også begrebet "sharialov".

Hun overværede Hizb ut-Tahrirs demonstration, men gik ikke med. Hun var der både som aktivist og religionssociolog. Demonstrationen var mod massakren på civilbefolkningen i Libanon, hvilket hun sympatiserede med. Hun sympatiserer ikke med Hizb ut-Tahrir. Det var den eneste demonstration, der tog emnet op. Det fik hun ikke mulighed for at nuancere i DR's artikel "Radikal støtter Hizb-ut-Tahrir" den 25. juli 2006.

Hun kunne ikke stå inde for resolutionen "Nej til sharia-lovgivning" på Det Radikale Venstres landsmøde. Hun var enig i resolutionen, men hun mente, at resolutionen skulle hedde: "nej til stening og barbariske straffemetoder". Hun var folketingskandidat og blev efterfølgende beskyldt for at være radikal islamist og gå ind for stening. Hun fortryder nu, at hun ikke stemte for resolutionen, men det var principielt for hende dengang. Sagen blev gengivet forkert gang på gang i aviserne, selvom hun prøvede at forklare det. Ulf Lolk Larsen stemte også imod, men skulle ikke forklare hvorfor. Det var kun fordi, hun selv havde en muslimsk baggrund. Senere vedtog det Radikale Venstre en ny resolution, som gav hende medhold i formuleringen.

Nogle muslimer betragter hende som en farlig, radikal islamist. Det skyldes formentlig, at Naser Khader skrev en artikel om en ny generation islamister, hvor han nævner hende som eksempel. Det fik konsekvenser for hende og hendes familie. Hun blev udstillet på en hjemmeside med navn og adresse.

Hun afviser piskeslagsstraffen. Hun er ikke islamist og hører ikke hjemme i yderligtgående retninger.

Hun mener, at Naser Khader er inhabil, fordi de har datet. Naser Khader ved godt, hvad hun står for. Kort efter bruddet blev hun forlovet med en anden mand.

Sagen har haft store konsekvenser for hende som menneske og som direktør for Exitcirklen. De mistede bl.a. en samarbejdspartner. Hun er vant til kritik og kan tåle meget. Det skal man kunne, hvis man er kvindelig imam. Det var udtryk for politisk magtmisbrug, da de forsøgte at tage de 680.000 kr., som Exitcirklen var tildelt, fra hende. Derfor anlagde hun injuriersagen.

De sidste to år har Exitcirklen fået en række priser bl.a. for at bekæmpe islamistisk ekstremisme. Hun har også mødt præsident Macron.

En imam er den, der leder bønnen, men en imam kan også være spirituel vejleder. En imam er ikke en præst.

Islamisme kan defineres forskelligt. Hun skelner selv mellem reformislamister, radikale islamister og jihadister. Der er forskellige kategoriseringer inden for forskningen. Hizb ut-Tahrir er et eksempel på reformislamister, for de laver ikke reform oppefra og ned, men forsøger at omvende muslimer. Radikale islamister er dem, som man så under revolutionen i Iran. Jihadister er f.eks. ISIS, der bruger vold som metode.

Når hun i artiklen "Terrorismen har politiske rødder" på "religion.dk" den 16. december 2005 skrev, at islamister ikke er en trussel, mente hun, at man godt kan drømme om et kalifat. Hun vil gerne nuancere islamistdebatten. Nogle former for islamister er en trussel for demokratiet, andre er ikke. Det er i alle former det ultimative ønske at indføre en islamisk stat, men der findes også islamister, som ikke drømmer om en islamisk stat. Islamister kan også afgive krav og forsøge at indordne sig som f.eks. Det Muslimske Broderskab, som efter Assads angreb på civilbefolkningen gik sammen med bl.a. menneskerettighedsorganisationer. Islamisme er en sammenblanding mellem politik og religion.

Overskriften på DR's artikel "Radikal støtter Hizb-ut-Tahrir" den 25. juli 2006 er misvisende og beror på en misforståelse. Hun støtter ikke Hizb ut-Tahrir. Hun har ikke forsøgt at få fjernet den konkrete artikel eller den oprindelige artikel i BT. Det har hun gjort i mange andre tilfælde. Hun har aldrig været medlem af Hizb ut-Tahrir, men hendes eksmand sympatiserede med dem en kort overgang. Hun vil ikke svare på spørgsmål om hans aktivisme, men kun om sin egen.

Hun har sideløbende med sine studier undervist i ca. 4 år som lærer og lærer-
kar på den muslimske friskole Nord-Vest privatskole. Hun underviste i sam-
fundsfag og dansk. Skolen blev lukket, fordi den ikke levede op til demokrati-
ske principper. Det er 10-15 år siden, hun arbejdede der.

Hun ved ikke, hvorfor hun bliver kaldt "kontroversiel" i DR's artikel "Radikal
muslim vraget som folketingskandidat" den 6. marts 2003. Det havde nok noget
at gøre med resolutionen året før. Der var myter og fordomme om hende. Hun
meldte sig ud af Radikale Venstre, fordi hun var blevet misforstået så meget.
Hun blev ikke ekskluderet af partiet.

Det var hendes opfattelse, at Naser Khader friede til hende, da hun ikke ser en
mand, medmindre det er med henblik på ægteskab. Han har ikke spurgt hende
direkte eller friet i traditionel forstand, men det var på tale.

Hun har ikke været på en religiøs rejse. Hun har været konsistent i sin holdning
og har skrevet over 100 artikler. Hun er blevet mere radikal i sin aktivisme for
f.eks. kvinders rettigheder. Hun startede med at bede som 19-årig, og så udvik-
lede det sig. Hun beder f.eks. oftere nu end tidligere.

Hun har tydeligt vist, at hun ikke er kontroversiel bl.a. ved at være kvindelig
imam. Hun mener, at hun er klar i sine tilkendegivelser, men hun står over for
en sproglig udfordring i forhold til, hvad der ligger i begrebet "sharialov". Hun
har forsøgt at nuancere dette gennem 20 år.

Hun har taget afstand fra piskeslagsstraffen i og med, at det er en barbarisk
straffemetode.

Hun læser sine egne artikler, inden de bliver publiceret. Sætningen "Det er lige-
ledes muligt at skabe grobund for, at sharialovgivning på visse punkter kan sa-
mekistere med dansk lovgivning" i hendes artikel i Information den 27. januar
2007 skrev hun som religionssociolog. Det var ikke udtryk for hendes egen op-
fattelse. Hun bruger ikke selv begreberne "sharialov" og "sharialovgivning".
Sætningen "Nogle danske politikere tager således fejl, når de hævder, at sharia
ikke er dynamisk eller demokratisk, samt at den ikke kan sameksistere med
dansk lovgivning" var udtryk for hendes holdning både som religionssociolog
og som aktivist.

Hendes udtalelser til DR's artikel "Radikal støtter Hizb-ut-tahrir" er taget ud af
en kontekst. Hun har ikke reageret på den daværende landsformand for Det
Radikale Venstre, Søren Balde, udtalelse til artiklen om, at "Der må en stærk
psykologi til at forklare sådan en skizofreni".

Afsnittet i hendes artikel "Stening er ikke en del af Koranens budskab" den 14. februar 2011 om, at piskeslagsstraffen skal fortolkes forebyggende, er hendes egen gengivelse af Koranen som religionssociolog. Hun skrev afsnittet om, at hun er imod enhver form for dødsstraf og andre barbariske metoder, netop for at imødegå synspunkter om, at hun med artiklen forsvarede piskeslagsstraf og lignende. Ordet "forebyggende" er en gængs muslimsk forståelse. Det er ikke Koranens ord.

Hun tror på Koranen som Guds åbenbarede ord, men fortolkningen kan være fejlagtig. Der er afsnit i Koranen, som er problematiske. Hun kan ikke forstå, hvordan nogen kan blive forvirrede over, at hun kan tro på Koranen som Guds åbenbarede ord, når Koranen samtidig omtaler piskeslagsstraf for utroskab.

Parwani var ansat i Exitcirklen i 2017, men er ikke længere en del af Exitcirklen. Hun anlagde injuriersagen ikke kun af personlige årsager, men også fordi det gik udover Exitcirklen.

Naser Khader har forklaret, at han er fra Syrien og altid har været meget optaget af ytringsfrihed. I 2006 var han med til at stifte Demokratiske Muslimer. Han lever under politibeskyttelse og har gjort det siden den dag, den danske ambassade i Damaskus blev sat i brand under Muhammed-krisen i februar 2006.

Islamismen er en farlig ideologi, som ikke kender til demokrati, frihed og mindretalsbeskyttelse. Der er mange definitioner på en islamist, men det kan f.eks. være, hvis man har en politisk dagsorden eller mener, at religionen skal diktere eller spille en stor rolle i samfundsindretning. Islamister er ikke nødvendigvis voldelige som ISIS og Al-Qaeda. Tyrkiets præsident Erdogan er efter hans opfattelse også islamist. Hvis man går ind for sharia, er man islamist. Sharia kan ikke reduceres til alene at handle om "de fem søjler". Sharia er et juridisk system fra 600-900 tallet, hvor man fortolkede sig frem til bl.a. straffemetoder. En islamist er en, der har en politisk dagsorden udover den religiøse.

Hizb ut-Tahrir er muslimernes nazister. Organisationens ideologi er totalitær, og Hizb ut-Tahrir er blevet forbudt i 50 ud af 55 muslimske lande og i flere af vores nabolande. Det skyldes bl.a., at organisationen har anvendt vold eller terror i f.eks. Jordan og har opfordret til drab på jøder. Den har også været forsøgt forbudt politisk herhjemme. En del unge syrienskrigere og medlemmer af "Kaldet til Islam" er blevet radikaliseret i Hizb ut-Tahrir. Hizb ut-Tahrir er i dag blevet mindre bl.a. på grund af intern splittelse. Hizb ut-Tharir virkede også ved vold i 2005.

Han havde et forhold til Sherin Khankan i mange måneder. Hun var forlovet med en anden pakistansk mand, og forholdet var derfor hemmeligt. De gik fra

hinanden et stykke tid før landsrådsmødet i Det Radikale Venstre. Det skete fredeligt. Han har ikke friet til hende, da hun jo var bundet i forvejen. De har siden mødtes professionelt til debatmøder. Da han mødte Sherin Khankan, var hun ikke så religiøs som nu. Han kunne derfor ikke genkende hendes holdninger senere, herunder da hun kritiserede Demokratiske Muslimer under Muhammed-krisen og forsvarede Hizb ut-Tahrir.

Resolutionen mod sharia var godkendt af resolutionsudvalget og kom til afstemning. Alle 108 delegerede bortset fra Sherin Khankan og én anden stemte for. Det vigtigste var at fordømme steningen og ikke at intellektualisere overskriften.

Han var med til at lave satspuljeforliget. Regeringsordførerne blev indkaldt til møde hos Inger Støjberg, som orienterede om, at kun Exitcirklen havde søgt om midler, og derfor havde foreslået, at puljen blev annulleret og i stedet gik til LOKK (Landsorganisationen af Kvindekrisecenter), som konkret arbejder med æresrelaterede konflikter. Inger Støjberg sagde, at dette ville kræve, at alle satspuljepartierne var indforståede hermed.

Han fik at vide, at der var en deadline om fredagen, mens han var på udlandsrejse i Marokko med de andre ordførere. Han fik derfor kontoret til at formulere en e-mail, som han, Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth kommenterede og godkendte, inden den blev sendt til ordførerne. Det var ham, der tog initiativet, og han bad kontoret lave research og finde citater. Det var aldrig hensigten, at e-mailen skulle offentliggøres. Den skulle kun til de kolleger, som den var henvendt til. En af dem lækkede så e-mailen til pressen. Hvis han havde formuleret den i dag, ville han have fokuseret mere på den manglende dokumentation for arbejdet med æresrelaterede konflikter.

Facebook-opslaget den 1. oktober 2017 var en forklaring på e-mailen og en reaktion på en e-mail fra Sherin Khankans advokat. Han havde aldrig forestillet sig, at e-mailen til ordførerne ville blive lækket til pressen.

Han skrev Messenger-beskeden til Sherin Khankan efter interviewet med hende i Radio 24/7. Han var ikke en "forsmået bejler". Det var 17 år efter, at de havde et forhold. Han var vred over, at det blev antydnet, at der skulle ligge noget personligt nag i det. Pointen var, at han kunne dokumentere, at de havde haft et forhold, men at han ville udvise loyalitet ved ikke at sige noget herom – også fordi der var en tredjepart involveret.

Facebook-opslaget den 1. december 2017 med de fire udsagn omfattet af Sherin Khankans påstand 3 skrev han i anledning af et interview i Berlingske, hvor Sherin Khankan antydede, at de beskeder, han havde sendt til hende, omhandlede nøgenbilleder. Det var ikke tilfældet, og det ville han præcisere.

Udsagnet omfattet af Sherin Khankans påstand 2, nr. 1, skrev han fordi, der tidligere var skrevet om, at Sherin Khankan mener, at sharialov er foreneligt med dansk lovgivning. Man kan ikke tage elementer fra det. Sharia er et samlet system. Sharia er ikke demokratisk, når det er Guds lov.

Udsagnet omfattet af Sherin Khankans påstand 2, nr. 2, skrev han som følge af artiklen om utroskab. Det er forvirrende med hensyn til hvilken "kasket", hun har på, når hun skriver. Han manglede en afstandsstagen til piskeslagsstraffen.

Udsagnet omfattet af Sherin Khankans påstand 3, nr. 1, skrev han bl.a. på grund af demonstrationen i Hizb ut-Tahrir. Han ville aldrig selv drømme om at gå med til en demonstration arrangeret af Hizb ut-Tahrir, uanset om budskabet var godt. Sherin Khankan var på daværende tidspunkt gift med en, som var med i Hizb ut-Tahrir. Det vidste han fra Sherin Khankans eksmands bror, som sad i borgerrepræsentationen i København, og som havde været interviewet om hans forhold til Hizb ut-Tahrir.

Udsagnet omfattet af Sherin Khankans påstand 3, nr. 2, skrev han i anledning af de interviews, hvor hun gjorde sig selv til offer. Han forsvarede sin ret til at stille spørgsmål til, hvad skatteborgernes penge skulle gå til.

Udsagnet omfattet af Sherin Khankans påstand 3, nr. 3, skrev han, fordi han mener, at man er islamist, hvis man går ind for sharia. Det betyder ikke nødvendigvis, at man er en voldelig islamist. Man er islamist, hvis visionssamfundet er forkasteligt, uanset hvilket middel, man vil opnå det med.

Udsagnet i Sherin Khankans påstand 3, nr. 4, skrev han bl.a. på grund af demonstrationen i Hizb ut-Tahrir, som skadede hendes troværdighed.

Sherin Khankan har foretaget "en rejse", siden de mødtes. Hvis man sammenblander politik og religion, er man islamist. Det er også udtryk for sammenblanding af politik og religion, at Kritiske Muslimer og Mariammoskeen ligger på samme adresse.

Han har aldrig sagt, at Sherin Khankan er en voldelig islamist, men visionssamfundet er problematisk. En almindelig borger på gaden vil ikke forbinde ordet "islamist" med en voldelig islamist. Han er ikke enig i, at betegnelsen "radikal islamist" vil blive forbundet med en voldelig islamist.

Martin Berg Henriksen har forklaret, at han har været folketingsmedlem i 14 år for Dansk Folkeparti og har været aktiv i politik i ca. 20 år. Han har bl.a. været formand for Udlændinge- og Integrationsudvalget og har haft ordførerskaber inden for udlændinge, integration mv. Han har lagt mærke til Sherin Khankan

gennem årene i den offentlige debat. Han havde derfor hørt om hende, før Exitcirklen ansøgte om satspuljemidler. Sherin Khankan var bl.a. kendt for ikke at ville støtte resolutionen mod sharia på Det Radikale Venstres landsmøde. Han kan ikke se, hvorfor man ikke skulle støtte den. Han synes, det er bekymrende.

Han har læst koranen, haditherne og en række islamiske kilder flere gange. Problemet med Sherin Khankan er, at hun legitimerer sharia. Hun taler med to tunger, f.eks. når hun siger, at hun ikke går ind for sharialovgivning, men at den samtidig kan eksistere i det danske samfund. Hun siger også, at hun kæmper for kvindernes ret til at få skilsmisse, men det er jo lov i forvejen. Han er islammodstander og moralsk og forfatningsmæssigt bundet af sin overbevisning. Han blev gjort opmærksom på, at Exitcirklen stod til at få midler, og sagde derpå til ministeren, at han syntes, det var en dårlig ide. Naser Khader tilbød at stå i spidsen for e-mailen.

Han havde aldrig forestillet sig, at e-mailen ville blive lækket. Det er helt sædvanligt, at partierne kommunikerer internt på e-mail, hvis der er ting, som er problematiske, f.eks. under finanslovsforhandlinger. Det er helt sædvanligt, at politikerne blander sig i, hvem der skal have tilskud. Det er ikke blevet undersøgt, hvem der har lækket e-mailen. Det var ment som en intern e-mail til de andre ordførere.

Han opfattede artiklen om piskeslagsstraffen således, at Sherin Khankan mente, at piskeslagsstraf var den rigtige straffeform ved utroskab, og at det var en mildere straf end stening. Det er svært at finde ud af, præcist hvad Sherin Khankan mener, fordi der er tvetydighed i det hele. Når hun siger, at Koranen er Guds ord, men samtidigt er imod piskning, så taler hun med to tunger. Piskeslagsstraf er også en barbarisk straffemetode. Sherin Khankan har haft mulighed for at tage afstand fra piskeslagsstraf, da hun stemte nej til resolutionen.

I forhold til hans udtalelser til pressen om e-mailen har han bare svaret på de spørgsmål, der blev stillet ham. E-mailen var jo allerede ude.

Det er muligt, at der på tidspunktet for e-mailen allerede var en offentlig debat om tildeling af midler til Exitcirklen, men han kan ikke huske det.

Det var i lyset af Sherin Khankans tidligere udtalelser indlysende for ham, at der skulle gives afslag, og at det kunne klares på e-mail mellem ordførerne. Det var for ham en ekspeditionssag. Han mener, at han læste e-mailen igennem og tjekkede links.

Han vedstod indholdet i e-mailen i pressen, da det var ude i offentligheden.

Johan Henrik Marcus Knuth har forklaret, at han blev valgt ind i Folketinget i juni 2015 for Venstre. Han var udlændingeordfører og senere udlændinge- og integrationsordfører. Han blev medlem af Det Konservative Folkeparti i november 2019.

Sharia er efter hans opfattelse i modstrid med vestligt demokrati både juridisk og i forhold til opbygning af samfundet. Sharia er ikke foreneligt med religionsfrihed. For ham er sharia og sharialovgivning ét og samme begreb. Det vil enhver imam og muslim på gaden også mene. Han har aldrig hørt om, at der skulle være forskel. Han har arbejdet bl.a. i Mellemøsten og har også været i debatter med imamer.

Han havde ikke hørt om Sherin Khankan før 2017. Han hørte om Exitcirklen første gang i sommeren 2017.

Det var Naser Khader, der skrev e-mailen til ordførerne. Han læste udkastet igennem og tjekkede i allerhøjeste grad de links, som var i e-mailen, og som bakkede ordlyden af e-mailen op. Det var ikke kun artikler om Sherin Khankan, men også artikler forfattet af Sherin Khankan. E-mailens indhold var sobert og direkte. Det var ikke aggressivt eller overdrevent.

Hvis e-mailen havde været tiltænkt offentligheden f.eks. som et debatindlæg, havde de nok formuleret den anderledes. Det var en fortrolig mail og en del af en lukket diskussion mellem ordførerne fra satspuljepartierne. Der er et slags kodeks om, at man kan kritisere hinandens holdninger og beslutninger, men fortroligheden blev brudt. Det har han aldrig oplevet før.

Udsagnene i e-mailen om Sherin Khankan stemmer helt overens med det, som han har læst.

Når han til pressen udtalte, at e-mailen kunne have været formuleret bedre, skyldes det, at den var en del af en diskussion i et lukket forum. Han ærgrede sig ikke over e-mailen, men over at den blev lækket. Han ville have sendt den samme e-mail i dag.

Muslimere lytter til imamer. Det er derfor risikofyldt, når en imam går ud og siger, som Sherin Khankan har gjort.

Sherin Khankans forskellige roller er forvirrende. Det svæver frem og tilbage, om hun tager afstand fra sharia afhængig af, om hun er det ene eller det andet.

Folketingsmedlemmer har behov for et frirum til at diskutere med andre partier. Bølgerne går tit højt i diskussioner partierne imellem, om hvem der skal ha-

ve penge fra den ene eller den anden pulje. Bølgerne gik ikke højt i den omstridte e-mail.

Hans udtalelser til pressen ligger inden for e-mailens indhold. Han ytrede sig i meget begrænset omfang, men da mailen var lækket, var Pandoras æske åbnet.

E-mailen skulle orientere de andre ordførere om, hvem det er, de giver penge til. Han, Naser Khader og Martin Berg Henriksen lagde op til, at det ikke var en god ide at give penge til Exitcirklen. Han mener stadig, at det blev udlagt som om, at de har drevet hetz.

Hans kendskab til Sherin Khankan bygger på de i e-mailen indeholdte links og hans egen research. Han husker ikke, om han har deltaget i et program hos Clement efter offentliggørelsen af e-mailen, men det kan godt være. Han deltog i et P1 program, hvor værten tog sagen op, uden at han var blevet forberedt på dette, hvilket han blev irriteret over.

Anbringender

Sherin Khankan har navnlig anført, at der ved vurderingen af, om der er sket overtrædelse af straffelovens § 267, sådan som den skal fortolkes i lyset af EM-RK artikel 8 og 10, skal lægges vægt på, hvordan en almindelig læser vil opfatte udsagnene ud fra indhold og kontekst.

Den almindelige dansker vil opfatte udsagnene i *påstand 2*, således at Sherin Khankan generelt kan stå inde for sharialov og de afstraffelsesmetoder, sharia-loven repræsenterer, herunder piskeslagsstraffen, og at hendes holdninger kan sammenlignes med islamistiske organisationer.

De sagsøgte udtalelser er ikke subjektive meningstilkendegivelser, men objektive og konkrete beskyldninger, som vil kunne efterprøves.

De sagsøgte udtalelser er egnede til at nedsætte Sherin Khankans ære og agtelse i samfundet hos medborgere, myndigheder, samarbejdspartnere og virksomheder. Det primære formål med de sagsøgte interne mail har snarere været at skade omdømmet på Sherin Khankan end at bidrage til en igangværende politisk debat. Også af den grund bør de sagsøgte påstand om strafbortfald efter straffelovens § 269, afvises.

Der er ikke noget faktisk grundlag for de sagsøgte udsagn om Sherin Khankan. Der kan derfor ikke føres bevis herfor, hvorfor der ikke er føje til at fremsætte udsagnet, og udsagnet er derfor ikke straffrit efter straffelovens § 269.

Sherin Khankan har alene religionssociologisk og teologisk redegjort for Koranens ord om piskeslagsstraffen, aldrig forsvaret piskeslagsstraffen. Hun har i den forbindelse flere gange slået fast, at hun er imod "enhver form for dødsstraf og barbariske straffemetoder".

De sagsøgte havde, inden de offentligt vedstod udtalelserne, endnu en mulighed for at foretage en due diligence, men valgte at vedstå udtalelserne og suspenderede herved deres beskyttelse efter grundlovens § 57, 2. pkt.

For så vidt angår *påstand 3* har Sherin Khankan navnlig anført, at ytringerne går ud over de af EMD fastlagte grænser for acceptable kommentarer fremsagt som led i en offentlig debat. Ærekrænkelsen er tillige motiveret af Naser Khaders personlige konflikt og historie med Sherin Khankan.

Den almindelige læser vil ud fra en naturlig sproglig forståelse af "islamistisk", "islamisten" og "radikal islamist" associere udsagnene til noget kriminelt eller tilhørende en meget yderligtgående kategori, grænsende til en sympatitilkendegivelse med terror. Udsagnene er alle egnede til at nedsætte en person i medborgernes agtelse.

Der er tale om beskyldninger, og der er ikke ført sandhedsbevis, jf. straffelovens § 269, stk. 1.

Sherin Khankan kan – med hendes virke som en af de første kvindelige imamer i Danmark, som blandt andet vier inter-religiøse par, som med hele sit professionelle virke netop har forsøgt at bygge bro mellem religioner – end ikke i en sproglig periferi, opfattes som hverken islamist eller radikal islamist.

For så vidt angår de sagsøgtes afvisningspåstande har Sherin Khankan navnlig anført, at Folketingets samtykke ikke kræves, hvis en bestemt straffelovsovertrædelse kun kan bringes til domstolsafgørelse gennem såkaldt privat påtale, hvor den forurettede selv skal bringe sagen for domstolene. Dette er tilfældet for en række freds- og ærekrænkelser, jf. straffelovens § 275, stk. 1.

Såfremt de sagsøgtes slutning om, at samtykke skulle kræves, kunne føres til ende, ville det betyde, at enhver privatperson måtte tåle ytringer genfremsat uden for Folketinget. Det ville tillige udvande selve den ramme, Folketinget udgør for beskyttelse af i Folketinget fremsatte ytringer, og dette har ikke været hensigten hos grundlovsfædrene.

Hensynet til Sherin Khankan som den krænkede er meget stort, og sådan som ytringerne er fremsat i en intern mail og senere vedstået offentligt, har været der været tale om åbenlys misbrug af den parlamentariske ytringsfrihed.

Alle tre sagsøgte har aktivt genfremsat deres ytringer uden for Folketinget, herunder underbyggende forklaret, at de ikke henholdsvis fortryder dem og, for så vidt angår Naser Khader og Martin Berg Henriksen, udbygget udsagnene.

Det gøres gældende, at såvel ældre og nyere juridisk litteratur muliggør sagsanlæg, når folketingsmedlemmer aktivt videreudbreder den pågældende ytring uden for Folketinget, hvorfor sagen kan realitetsbehandles.

Naser Khader har til støtte for *afvisningspåstanden* anført, at udtalelserne er fremsat af de sagsøgte som folketingsmedlemmer og er udtryk for "ytringer i Folketinget", jf. grundlovens § 57, 2. pkt.

E-mailen af 13. september 2017 er stilet til tre ordførere, der også er folketingsmedlemmer. E-mailen er alene sendt til og modtaget af personer, der benytter e-maildomænet "ft.dk", og e-mailen sluttet med spørgsmål til de tre ordførere, som er relevante i forhold til det satspuljeforlig, som de sagsøgte ønskede at debattere med e-mailen. Det følger af e-mailens indhold, at den ikke var ment til udbredelse til offentligheden, hvilket alene skete som følge af et diskretionsbrud, idet e-mailen blev lækket til et medie.

Der kan hverken rejses offentlig eller privat strafferetlig tiltale, såfremt en udtalelse er omfattet af grundlovens § 57, 2. pkt., ligesom erstatningssøgsmål også er udelukket. Dette følger direkte af bestemmelsens ordlyd og af den juridiske litteratur.

Naser Khader har ikke vedstået indholdet på en måde, der medfører, at der ikke skal indhentes samtykke fra Folketinget til ophævelse af hans immunitet. I opslaget på Facebook den 1. oktober 2017 anfører han netop, at der var tale om en intern mail til navngivne personer og ikke et forsøg på rygtespredning og karaktermord. Han anfører tillige, at der i mailen skulle have været fokuseret mindre på personerne bag Exitcirkelns fortid og mere på krav om dokumentation på ekspertise og erfaringer med emnet "kvinder udsat for æresrelateret vold".

Til støtte for den nedlagte subsidiære påstand (i relation til Sherin Khankans påstand 2) og principale påstand (i relation til Sherin Khankans påstand 1 og 3) om *frifindelse*, har Naser Khader overordnet gjort gældende, at ytringerne ikke er injurierende i straffelovens forstand.

Naser Khader har som politiker en udvidet ytringsfrihed og en særlig ret til at fremkomme med værdidomme. Hertil kommer, at Sherin Khankan er en medievant samfundsdebattør inden for det område, hvor Naser Khader er politisk ordfører. Udsagnene skal endvidere vurderes i lyset af de holdninger, som Sherin Khankan har udtrykt over årene og ikke alene baseret på hendes holdninger

i dag, jf. også brugen af ordene "generalieblad" og "fortid", der netop har til formål at henvise til noget, der ligger tilbage i tiden.

Det bestrides, at gerningsindholdet i straffelovens § 267 er realiseret, herunder at det fornødne forsæt er til stede.

De fremsatte udsagn er baseret på et sådan tilstrækkeligt faktisk grundlag, at sandhedsbevis er ført, jf. straffelovens § 269, stk. 1. Naser Khader har som minimum haft føje til at udtale sig som sket, alternativt handlet til berettiget varetagelse af en åbenbar almeninteresse. Der henvises til Sherin Khankans ytringer og handlinger, der bl.a. er kommet til udtryk i de fremlagte artikler "Sharia er forenelig med dansk lovgivning" og "Stening er ikke en del af Koranens budskab!".

For så vidt angår udsagnene "hendes islamistiske generalieblad", "Islamisten Sherin Khankan fortsætter med at lyve, manipulere og klynke om sagen om Exitcirklen", "Khankans fortid som radikal islamist" og "Khankans sorte islamistiske fortid", gøres det gældende, at ordet "islamist" i nutidig sprogbrug opfattes som en islamisk fundamentalist, altså en muslim med fundamentalistiske synspunkter.

Det bestrides ikke, at den korrekte, religionshistoriske definition er en anden og bl.a. kan involvere et ønske om en islamisk stat. Det afgørende for denne sags afgørelse er imidlertid ikke den religionshistoriske definition, men derimod den gængse opfattelse af begrebet i befolkningen, altså "hvordan en almindelig læser vil opfatte udsagnene ud fra indhold og kontekst", jf. Højesterets domme trykt i U 2016.151 og U 2018.2048.

Udtalelserne er udtryk for Naser Khaders værdidom, idet det er Naser Khaders vurdering af Sherin Khankans holdninger og værdisæt, at hun må opfattes som islamist. Der henvises til Højesterets dom trykt i U 2003.2044, hvor Højesteret vurderede, at det var udtryk for en ikke-injurierende værdidom at omtale Pia Kjærsgaards synspunkter som racistiske.

Hvis betingelserne i straffelovens § 269, stk. 1, ikke er opfyldte, har Naser Khader haft føje til at mene og tolke, at udsagnene var sande, hvorfor straf må bortfalde, jf. § 269, stk. 2.

I forhold til Sherin Khankans påstand 4 er det endelig anført, at Sherin Khankan ikke har dokumenteret, endsige sandsynliggjort, at have lidt et tab.

Martin Berg Henriksen har til støtte for *afvisningspåstanden* anført, at grundlovens § 57 foreskriver, at et folketingsmedlem ikke kan stilles for retten i en straffesag som den nærværende, der er undergivet privat påtale. Tilladelse til

påtale er ikke meddelt og kan heller ikke meddeles, idet folketingsmedlemmer nyder en udvidet form for ytringsfrihed i henhold til grundloven og udvalgsregi.

Beskyttelsen i grundlovens § 57 omfatter tillige interne mailnotater udarbejdet i Folketingets udvalgsregi, og mailen er alene blevet genstand for offentlig omtale og udbredelse som følge af et brud på tavshedspligten. Martin Berg Henriksens efterfølgende udtalelser medfører ikke, at beskyttelsen i grundlovens § 57, 2. pkt., er ophævet.

Til støtte for *frifindelsespåstanden* er det anført, at der ikke foreligger det fornødne fortsæt til udbredelse, idet der er tale om en intern mail med et legitimt formål, nemlig en politisk tilkendegivelse, og at udbredelsen og offentliggørelsen alene beror på et brud på tavshedspligten fra andre end Martin Berg Henriksen.

Det er endvidere anført, at de løsrevne citater hverken indeholder sigtelser eller ringeagtstyringer, og at der i øvrigt foreligger fornødent sandhedsbevis for det tilkendegivne.

Hvis sandhedsbevis ikke er ført, har Martin Berg Henriksen haft føje til at tilkendegive, hvad der fremgår af den interne mail, idet Sherin Khankans egne tilkendegivelser fremstår upræcise og dynamiske, hvor hun ikke tager afstand fra pisk, men nok stening, uden at det dog fremstår med tilstrækkelig tydelighed, hvad der er hendes egne holdninger, jf. straffelovens § 269.

Johan Henrik Marcus Knuth har til støtte for *afvisningspåstanden* anført, at e-mailen af 13. september 2017 var til fem politiske ordførere, der alle var medlemmer af Folketinget på daværende tidspunkt. Mailen er alene sendt af og/eller modtaget af personer, der benytter maildomæne-navnet "ft.dk", og afsluttes med diverse spørgsmål til ordførerne. Ud fra en dynamisk formålsfortolkning må mailens indhold sidestilles med "ytringer i Folketinget". Før mailen blev "opfundet", ville en kontorbetjent have lagt et brev i en lukket konvolut indenfor Folketingets mure i folketingsmedlemmets dueslag. Det gør ingen juridisk forskel.

Der er enighed i den juridiske litteratur om, at beskyttelsen i grundlovens § 57 ikke skal forstås som en rent stedlig afgrænsning, og at medlemmerne af et udvalg f.eks. også vil være beskyttet af § 57 for ytringer fremsat i et udvalgsmøde på en rejse. Det afgørende er ikke, hvor ytringen er fremsat, men at ytringen fremkommer som et led i det pågældende folketingsmedlems deltagelse i Folketingets virksomhed. Dette er unægtelig opfyldt i nærværende sag, hvor den interne mail var en politisk tilkendegivelse fra udlændingeordførere for tre politiske partier om udlodning af offentlige støttemidler. Sherin Khankan har ikke anmodet om Folketingets tilladelse til at anlægge injuriersag.

Det følger af mailens indhold, at den ikke var ment til udbredelse overfor offentligheden. Det er alene som følge af et diskretionsbrud, at mailens indhold blev udbredt i medierne. Johan Henrik Marcus Knuth omfattes derfor af den beskyttelse, der følger af grundlovens § 57.

Til støtte for *frifindelsespåstanden* er det navnlig anført, at der ikke er forsæt til udbredelse af ytringerne i den oprindelige mail, der var ment udelukkende for en mindre sluttet kreds af ordførere fra samme politiske arbejdsplads, og Johan Henrik Marcus Knuth har heller ikke ved sit forsvar - efter at mailen blev lækket - gået videre end indholdet tilsiger.

Der er ikke tale om en sådan sigtelse i straffelovens forstand, som overskrider noget frisprog. Det vejer ind, at Johan Henrik Marcus Knuth som politiker har en udvidet ytringsfrihed og en ret til at vurdere og fremkomme med værdidomme, og at Sherin Khankan selv optræder som samfundsdebattør netop indenfor det område, hvor Johan Henrik Marcus Knuth var politisk ordfører, nemlig på udlændinge- og integrationsområdet.

Det er endvidere anført, at udsagnene er baseret på et sådan tilstrækkeligt faktisk grundlag, at sandhedsbevis er ført, jf. straffelovens § 269, stk. 1, jf. de fremlagte artikler.

Endelig er det anført, at Johan Henrik Marcus Knuth har haft føje til at mene og tolke, at udsagnene var sande, hvorfor eventuel straf må bortfalde, jf. § 269, stk. 2.

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår, om de sagsøgte har overtrådt (dagældende) straffelovens § 267, jf. § 269, stk. 1, i forbindelse med de to udsagn om Sherin Khankan fremsat i e-mailen af 13. september 2017, og for så vidt angår sagsøgte Naser Khader tillige ved de fire udsagn fremsat i Facebook-opslaget den 1. december 2017.

Udsagnene i e-mail af 13. september 2017

For så vidt angår Sherin Khankans påstand 2 om de to udsagn i e-mailen af 13. september 2017 har de sagsøgte påstået afvisning med henvisning til, at de ikke kan drages til ansvar herfor uden Folketingets samtykke, jf. grundlovens § 57, 2. pkt.

Efter grundlovens § 57 kan intet medlem af Folketinget uden dettes samtykke tiltales eller underkastes fængsling af nogen art, medmindre han er grebet på fersk gerning. For sine ytringer i Folketinget kan intet af dets medlemmer uden Folketingets samtykke drages til ansvar uden for samme.

Formålet med bestemmelsen i 2. pkt. er at beskytte den frie politiske debat, og betingelsen om, at ytringen skal være fremsat "i Folketinget", skal derfor ikke forstås som en stedlig, men en funktionel afgrænsning, hvorefter det afgørende er, om ytringen er fremkommet som led i folketingsarbejdet generelt. Bestemmelsen omfatter såvel mundtlige som skriftlige ytringer.

Landsretten bemærker, at e-mailen af 13. september 2017 blev sendt af Naser Khader på vegne af ham selv, Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth og modtaget af Holger K. Nielsen, Sofie Carsten Nielsen og Josephine Fock, der på daværende tidspunkt alle var folketingsmedlemmer og tillige medlemmer af Udlændinge- og Integrationsudvalget, og at e-mailen er sendt fra og til e-mailadresser under Folketingets domænenavn. Der var derfor tale om en intern e-mail, og det må efter sagens oplysninger lægges til grund, at de sagsøgte havde tillid til, at e-mailen forblev intern, og at indholdet ikke skulle offentliggøres.

Ud fra e-mailens indhold og sagens øvrige oplysninger lægger landsretten til grund, at de sagsøgte var imod tildeling af satspuljemidler til Exitcirklen, idet de ikke havde tillid til organisationen eller de personer, som stod bag, herunder Sherin Khankan, som efter de sagsøgtes opfattelse var "kontroversielle", og at de sagsøgte ikke ønskede at "legitimere ekstreme politiske og religiøse overbevisninger gennem støttemidler".

Formålet med e-mailen var at tilkendegive og begrunde dette synspunkt som led i en politisk drøftelse om tildeling af satspuljemidler, idet de sagsøgte var bekendt med, at Holger K. Niensens, Sofie Carsten Niensens og Josephine Focks respektive politiske partier ikke umiddelbart var indstillet på – som tidligere foreslået af daværende integrationsminister Inger Støjberg i et brev til Udlændinge- og Integrationsudvalget – at være med til at ophæve den pulje, som Exitcirklen havde ansøgt om midler fra, og i stedet anvende midlerne til et andet projekt.

Landsretten finder på den baggrund, at de to udsagn i e-mailen af 13. september 2017 om, at "*Khankan er også kendt for ikke at ville afvise sharialov, som hun mener er foreneligt med dansk lovgivning*", og at "*Sherin Khankan har i 2011 forsvaret piskeslagsstraffen for utroskab*" må anses som ytringer, der er fremsat "i Folketinget", jf. grundlovens § 57, 2. pkt. De sagsøgte kan herefter som udgangspunkt ikke drages til ansvar for udsagnene i e-mailen uden Folketingets samtykke.

Det må imidlertid vurderes, om de sagsøgtes efterfølgende udtalelser til pressen, efter e-mailen blev lækket, har haft en sådan karakter, at beskyttelsen af ytringerne efter grundlovens § 57, 2. pkt., må anses for ophørt.

Landsretten finder, at det forhold, at et folketingsmedlem uden for Folketinget på forespørgsel udtaler, at han ikke vil tilbagekalde eller vedstår sine udtalelser i Folketinget ikke er tilstrækkeligt til, at der kan rejses søgsmål mod ham for udtalelserne uden Folketingets samtykke. Hvis folketingsmedlemmet udenfor Folketinget imidlertid gentager, hvad han dér har sagt, kan han blive ansvarlig efter de almindelige regler. Der må dog hertil kræves en aktivitet fra hans side, der viser, at han ønsker at give sine ytringer en videre udbredelse.

Johan Henrik Marcus Knuths efterfølgende udtalelser

For så vidt angår Johan Henrik Marcus Knuths udtalelser til de fremlagte artikler bemærker landsretten, at disse overvejende går på, at e-mailen kunne have været *"formuleret skarpere"*, at man kunne *"diskutere de enkelte dele"*, men at det for hans vedkommende handlede *"om det med sharia"*, og at årsagen til, at han satte sit navn på e-mailen var, at han var *"bekymret over især Sherin Khankan"*.

Landsretten finder ikke, at Johan Henrik Marcus Knuths udtalelser i de fremlagte artikler er gentagelser af de påsigtede udsagn med en aktivitet, der viser et ønske om at give netop disse ytringer en videre udbredelse.

Da et søgsmål mod Johan Henrik Marcus Knuth for udsagnene i Sherin Khankans påstand 2 således kræver Folketingets samtykke, og et sådant samtykke ikke er indhentet, tages Johan Henrik Marcus Knuths afvisningspåstand herefter til følge.

Martin Berg Henriksens efterfølgende udtalelser

Martin Berg Henriksen har til de fremlagte artikler bl.a. begrundet, hvorfor han mente, at Exitcirklen ikke skulle tildeles satspuljemidler. Han har herunder bl.a. udtalt, at Sherin Khankan *"[ikke har] villet tage afstand fra sharia og stening på et tidspunkt"*, og at hun har *"viklet sig ud i nogle mærkelige forklaringer med, at piskeslag er en del af straffen for utroskab i islam"*, hvilket han fandt bekymrende i forhold til, at det skulle være folk, der bekæmper religiøs og social kontrol, og at der efter hans opfattelse skulle gives afslag, hvis der var den mindste tvivl.

Landsretten finder ikke, at Martin Berg Henriksens udtalelser i de fremlagte artikler er gentagelser af de påsigtede udsagn med en aktivitet, der viser et ønske om at give netop disse ytringer en videre udbredelse. Landsretten har herved lagt vægt på, at udtalelserne er fremsat til en artikel, hvor hele e-mailen i forvejen er gengivet, og efter såvel Sherin Khankans som Holger K. Nielsens, Sofie Carsten Nielsens og Josephine Focks udtalelser om, at e-mailen er udtryk for henholdsvis *"politisk magtmisbrug"* og *"forsøg på karaktermord"*. Landsretten har endvidere lagt vægt på, at udsagnene, om end disse til en vis grad kan minde om de i e-mailen påsigtede udsagn, fremstår mindre præcise og mere moderate.

Da et søgsmål mod Martin Berg Henriksen for udsagnene omfattet af Sherin Khankans påstand 2 herefter kræver Folketingets samtykke, og et sådant samtykke ikke er indhentet, tages også Martin Berg Henriksens afvisningspåstand til følge.

Naser Khaders efterfølgende udtalelser

Naser Khader har i et længere Facebook-opslag den 1. oktober 2017 redegjort for baggrunden for e-mailen af 13. september 2017 og sin kritik i forhold til at tildele satspuljemidler til Exitcirklen. Han har herunder bl.a. anført, at Sherin Khankan *"har tågede holdninger til sharia, hvor hun har anført, at systemet fint kan kombineres med demokrati, men sharia er i sin dna antidemokratisk"*, og at han *"holder fast i [sin] skepsis over for Khankan i forhold til hendes syn på piskning som straf for utroskab"*. Naser Khader erkender dog samtidig, at han skulle have fokuseret mindre på hendes fortid og mere på krav om dokumentation på ekspertise og erfaringer. Samme erkendelse er også kommet til udtryk i bl.a. artiklen i Euro-man.

Landsretten finder ikke, at Naser Khaders udtalelser i de fremlagte artikler er gentagelser af de påsigtede udsagn med en aktivitet, der viser et ønske om at give netop disse ytringer en videre udbredelse. Landsretten har, i lighed med det under Martin Berg Henriksen anførte, navnlig lagt vægt på den kontekst, hvori udtalelserne er fremsat, og at udtalelserne er fremsat efter offentliggørelsen af e-mailen og såvel Sherin Khankans som Holger K. Nielsens, Sofie Carsten Nielsens og Josephine Focks udtalelser om, at e-mailen er udtryk for henholdsvis *"politisk magtmisbrug"* og *"forsøg på karaktermord"*. Landsretten har endvidere lagt vægt på, at udsagnene, om end disse til en vis grad kan minde om de i e-mailen påsigtede udsagn, fremstår mindre præcise og mere modererede. Udtalelserne i Naser Khaders senere Facebook-opslag den 1. december 2017 kan ikke føre til en ændret vurdering. Det bemærkes i den forbindelse, at de i e-mailen påsigtede udsagn ikke er gentaget i dette Facebook-opslag.

Da et søgsmål mod Naser Khader for udsagnene i påstand 2 herefter kræver Folketingets samtykke, og et sådant samtykke ikke er indhentet, tages også Naser Khaders afvisningspåstand til følge.

Udsagnene i Facebook-opslaget af 1. december 2017

Landsretten bemærker, at de i Facebook-opslaget af 1. december 2017 påsigtede udsagn, jf. Sherin Khankans påstand 3, er fremsat af Naser Khader uden for Folketinget, og at der derfor kan rejses særskilt søgsmål for disse uden Folketingets samtykke, jf. grundlovens § 57, 2. pkt., modsætningsvis.

Ved lov nr. 1719 af 27. december 2018 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om erstatningsansvar og medieansvarsloven (Freds- og ærekrænkelser m.v.) blev bl.a. bestemmelserne i straffelovens §§ 267 og 269 nyaffattet.

Loven trådte i kraft den 1. januar 2019, men det fremgår af ændringslovens § 5, stk. 2, at de ændrede bestemmelser i straffelovens §§ 267 og 269 ikke finder anvendelse i forhold til handlinger begået før lovens ikrafttræden.

Vurderingen af de i Facebook-opslaget den 1. december 2017 påsigtede udsagn skal derfor ske på baggrund af den på tidspunktet gældende straffelov.

Efter den dagældende straffelovs § 267 straffes den, der krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser for et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmedes i medborgernes agtelse, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Ved afgørelsen af, om dagældende straffelovs § 267 er overtrådt, må der i første række foretages en vurdering af, om de fire udsagn er egnede til at nedsætte Sherin Khankan i medborgernes agtelse. Det afgørende er i den forbindelse, hvordan en almindelig læser og tilhører vil opfatte udtalelserne ud fra deres indhold og kontekst, jf. U 2016.151 H.

Således som udsagn nr. 1, 3 og 4 ("*islamistiske generalieblad*", "*fortid som radikal islamist*" og "*sorte islamistiske fortid*") indgår i Facebook-opslaget finder landsretten, at disse udsagn giver den almindelige læser et indtryk af, at Sherin Khankan i hvert fald på et tidspunkt har været islamist eller involveret sig i aktiviteter af islamistisk karakter. Det bemærkes i den forbindelse, at der i opslaget bl.a. er henvist til, at Sherin Khankan tidligere har undervist på en muslimsk friskole, der fik frataget sit statslige tilskud som følge af stærkt problematisk undervisningsmateriale om hellig krig og tilknytning til Hizbollah, og at Sherin Khankan fire måneder efter nedbrændingen af den danske ambassade i Damaskus gik til møder med Hizb ut-Tahrir, som ville i krig med Danmark, og som kæmper for at få indført Kalifatet i Danmark.

Udsagn nr. 2 ("*Islamisten Sherin Khankan fortsætter med at lyve, manipulere og klynke om sagen om Exitcirklen*") må antages at referere til det forhold, at Sherin Khankan efter Naser Khaders opfattelse har påstået, at han var en forsmået bejler, som hun har afslået at gifte sig med, og at han har truet hende med at offentliggøre private billeder af hende, hvis ikke hun fortalte sandheden om deres forhold. Den almindelige læser må antages herved at få indtryk af, at Sherin Khankan er en islamist, der anvender ufine metoder til at fjerne fokus fra sagens kerne, som er spørgsmålet om, hvorvidt der skal tildeles Exitcirklen satspuljemidler.

Landsretten bemærker, at Sherin Khankan ikke har anført nogen anbringender til støtte for, at det sidste led i udsagnet om, at "*lyve, manipulere og klynke om sagen om Exitcirklen*", er i strid med straffelovens § 267. Det lægges derfor til grund, at det efter Sherin Khankans opfattelse injurierende i udsagn nr. 2 – i lig-

hed med udsagn nr. 1, 3 og 4 – tager sigte på anvendelsen af betegnelsen "*Islamisten*" om hende.

Begrebet "islamisme" har forskellige definitioner, men efter sagens oplysninger lægges det til grund, at der i alle tilfælde er tale om en person, der mener, at islam skal diktere eller spille en større rolle i samfundsindretningen, og at dette også har været hensigten at udtrykke fra Naser Khaders side.

Landsretten finder således ikke, at der – som hævdet af Sherin Khankan – er tilstrækkeligt holdepunkt for at antage, at udsagnene om Sherin Khankans "*islamistiske generalieblad*", "*fortid som radikal islamist*", "*sorte islamistiske fortid*" eller betegnelsen "*Islamisten Sherin Khankan ...*" refererer til eller har været anvendt i den betydning, at hun er kriminel eller sympatiserer med religiøst funderet terror.

Landsretten finder imidlertid, at de fire udsagn alle er egnede til at nedsætte Sherin Khankan i medborgernes agtelse, og at udsagnene er "sigtelser" i dagældende straffelovens § 267's forstand. Dette gælder, uanset at udsagnene har karakter af at være "kritiske værdidomme" efter Menneskerettighedsdomstolens praksis.

Spørgsmålet er herefter, om fremsættelsen af udsagnene var berettiget efter straffelovens § 267, jf. § 269, stk. 1, således som disse skal forstås i lyset af artikel 8 og 10 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Ved vurderingen heraf tillægger landsretten det betydning, at de fire udsagn er fremsat i forbindelse med en offentlig debat om tildeling af satspuljemidler og politikeres indblanding heri, hvilket findes at være af væsentlig samfundsmæssig interesse.

Det kan derfor ikke kræves, at der føres fuldt sandhedsbevis, idet udtalelserne henset til deres karakter dog fortsat må hvile på et tilstrækkeligt faktisk grundlag.

Landsretten finder på baggrund af de fremlagte artikler, som Sherin Khankan har udtalt sig til og – for fleres vedkommende – selv har skrevet, og sagens øvrige oplysninger sammenholdt med forståelsen af de udsagn, som Naser Khader har fremsat, at der har været et tilstrækkeligt faktisk grundlag for de omhandlede udsagns fremsættelse.

Landsretten har herunder lagt vægt på, at Sherin Khankan i sine artikler "*Sharia er foreneligt med europæiske samfund*" på "www.religion.dk" den 26. april 2011 den og "*Sharia er forenelig med dansk lovgivning*" i Information den 27. januar 2007" giver udtryk for, at "sharia" både er et teologisk og politisk be-

greb, og at "sharialovgivning" på visse punkter kan sameksistere med dansk lovgivning. Det bemærkes i den forbindelse, at Sherin Khankan under hovedforhandlingen har forklaret, at "sharia" og "sharialovgivning" defineres og forstås forskelligt af muslimer, men at det for manges vedkommende opfattes som indeholdende "statslovgivning", og at islamister ønsker "sharia" som lovgivning. Det forhold, at Sherin Khankan har forklaret, at hun selv opfatter begrebet "sharia" i en snævrere forstand som alene omfatter "de fem søjler", kan ikke føre til en ændret vurdering, idet de fremlagte artikler af og om hende ikke efterlader et indtryk af, at hun har denne opfattelse.

Landsretten har ud over førnævnte artikler herved også lagt vægt på artiklen "Radikal støtter Hitb-ut-Tahrir" i DR den 25. juli 2006, der kan efterlade et indtryk af, at Sherin Khankan – i hvert fald på et tidspunkt – har sympatiseret med organisationen, hvis formål om at indføre en islamisk stat må anses for almindelig kendt.

Landsretten har endvidere lagt vægt på artiklen "Radikal muslim vraget som folketingskandidat" i DR den 6. marts 2003, hvori Sherin Khankan beskrives som "kontroversiel" bl.a. med henvisning til, at hun på de Radikales landsmøde stemte imod resolutionen "Nej til sharialovgivning", som tog afstand til stenedommene i Nigeria og Iran.

Landsretten har desuden lagt vægt på Sherin Khankans artikel "Stening er ikke en del af Koranens budskab!" på "www.religion.dk" den 14. februar 2011, hvori hun ifølge artiklen som "religionssociolog og muslim" redegør nærmere for, at straffen for utroskab i Koranen er 100 piskeslag, og at straffen kan fortolkes forebyggende som udtryk for, at utroskab er forkasteligt.

Landsretten finder endelig, at det må tillægges betydning, at Sherin Khankan, udover at være leder af Exitcirklen, også er samfundsdebattør og selv tog del i den nævnte offentlige debat om politikeres indblanding, herunder navnlig Naser Khaders, i tildeling af satspuljemidler til Exitcirklen. Der må derfor gælde vide rammer for den kritik, som hun må tåle som følge heraf.

Efter en samlet afvejning af på den ene side hensynet til Naser Khaders ytringsfrihed, jf. artikel 10 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention, over for hensynet til Sherin Khankans omdømme, jf. artikel 8 i samme konvention, finder landsretten, at de fire udsagn var berettigede efter straffelovens § 267, jf. § 269, stk. 1.

Herefter tages Naser Khaders frifindelsespåstand for så vidt angår Sherin Khankans påstand 1, 3 og 4 til følge.

Sagsomkostninger

Sherin Khankan og Naser Khader har begge opnået fri proces, mens dette ikke er tilfældet for Martin Berg Henriksen og Johan Henrik Marcus Knuth.

Efter sagens udfald skal statskassen herefter i sagsomkostninger betale 150.000 kr. til Martin Berg Henriksen og 150.000 kr. til Johan Henrik Marcus Knuth. Beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ved fastsættelsen af beløbet til advokat er der navnlig taget hensyn til sagens omfang og betydning.

Da Sherin Khankan og Naser Khader som nævnt begge har fri proces, finder landsretten, at ingen af de to parter skal betale sagsomkostninger for landsretten til den anden part eller til statskassen.

THI KENDES FOR RET:

Sagen mod Naser Khader afvises for så vidt angår Sherin Khankans påstand 2.

I øvrigt frifindes Naser Khader.

Sagen mod Martin Berg Henriksen afvises.

Sagen mod Johan Henrik Marcus Knuth afvises.

I sagsomkostninger for landsretten skal statskassen inden 14 dage betale 150.000 kr. til Martin Berg Henriksen og 150.000 kr. til Johan Henrik Marcus Knuth.

I forholdet mellem Sherin Khankan og Naser Khader skal ingen af parterne betale sagsomkostninger for landsretten til den anden part eller til statskassen.

Beløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.